

Bohatý program prilákal 1. júna na Cyklozrub niekoľko desiatok rodín s deťmi. Medzi najväčšie atrakcie patrili hasiči a ich striekačky

Letné kino nás baví už štvrtý rok

Naša obec už štvrtý rok organizuje pre občanov letné kino. Počas teplých júlových a augustových večerov tak môžu v parku sledovať filmové novinky, ale aj obľúbenú klasiku.

Myšlienka letného premietania skrsla v roku 2012 v hlavách Pavla Húserku a Jaroslava Papiernika. Spolu s ďalšími poslancami obecného zastupiteľstva premýšľali, ako využiť novovybudovaný amfiteáter v parku, ktorý dovtedy nebol nijako využívaný. „Náhodou som natrafil na článok o premietaní letného kina na bratislavskej Kuchajde. Po pár vymenených emailoch s distribučnými spoločnosťami o zakúpení práv sme sa rozhodli, že to vyskúšame,“ spomína na začiatky Jaro. So zvukárom Matejom Húserkom zorganizovali prvé premietanie a odvtedy ich tam vidno stále. Medzi ľuďmi sa totiž akcia rýchlo ujala. Premietanie v parku má svoju atmo-

sféru. Keď skončí film, park sa vyludňuje len pozvoľna.

Počasié rozhoduje

Premieta sa väčšinou v sobotu, no niekedy aj v piatok – podľa toho, ako to organizátorom časovo vyhovuje. „Premietacie práva sa kupujú na presný deň, hodinu, počet premietaní a miesto,“ vysvetľuje Jaro. „Hneď ako sú kúpené, nikoho nezaujíma, či sa film naozaj premietne, alebo nie – museli by sme ich aj tak zaplatiť,“ dodáva. Inými slovami, keď sa už práva kúpia, je dobré, aby tam prišlo čo najviac ľudí. Návštevnosť je však veľmi závislá od počasia, preto sa práva nakupujú až tesne pred termínom, keď je vysoká šanca, že cez víkend nebude pršať. Pri peknom počasí príde do parku zhruba sto – stopäťdesiat ľudí. Naopak, premietanie v nepriaznivom počasí v kinosále kultúrneho domu sa veľmi neosvedčilo. Návštevnosť býva cca dvadsať

– tridsať divákov. Rovnako sa neosvedčilo ani premietanie v jesennom období. Chodilo tam menej ako dvadsať ľudí. Z toho dôvodu organizátori od týchto premietaní dočasne upustili.

Zložitá propagácia

Takéto nárazové fungovanie má svoje úskalia. Jedným z hlavných je komplikovaná propagácia. Pri objednávaní filmov na poslednú chvíľu nemôžu plagáty visieť mesiac dopredu. Bývajú vyvesené spravidla s týždňovým predstihom, čo je trochu natesno. Rovnako je nereálne urobiť presný plán premietania na celé leto. Nehovoriac o tom, že by to citelne zvýšilo náklady. Obec by totiž musela kúpiť práva na licenciu s predstihom, čo by vyšlo na dvojnásobok. A propos, náklady. Cena premietacích práv sa pohybuje od 30 do 80 eur za jeden film a ozvučenie. Honorár pre organizátorov je nulový.

Dostatočnou satisfakciou je pre nich pohľad na nadšených divákov.

Okrem počasia sa pod návštevnosť podpisuje aj výber filmov. Filmy vyberá kultúrna komisia zo zoznamov distribučných spoločností. Sú aktualizované každý týždeň, aby obsahovali aj najnovšie tituly. V minulých rokoch sa do výberu mohli zapojiť aj občania prostredníctvom ankety na web stránke obce. Teraz sa komisia snaží vyberať úspešné filmy pre širšie publikum. Nemusia to byť novinky, dôležitejšie je vysoké hodnotenie fanúšikov na filmových portáloch. Vysoké hodnotenie na internete je totiž príslubom vysokej návštevnosti aj v srňanskom parku. Asi najúspešnejším filmom bola komediálna dráma Nedotknuteľní o ochrnutom aristokratovi a jeho nie práve typickom asistentovi z ulice. Nadpriemernú návštevnosť mali aj filmy 96 hodín, August Rush – Melódia môjho srdca a Bobule.

Kino na cyklozrube

Zaujímavým experimentom na podnet prevádzkovateľa cyklozrubu p. Petra Chlebanu bolo tohtoročné júlové premietanie na cyklozrube. Obľúbený cieľ cyklistov je predsa len trochu od ruky. Keď sa premieta v parku, do desiatich minút je človek doma. Z cyklozrubu je to však do dediny najmenej polhodina. Navyše po neosvetlenej ceste. Pilotné premietanie však dopadlo vcelku úspešne. Prišlo asi osemdesiat ľudí. Organizátori kina uvažujú aj o väčšej spolupráci s materskou a základnou školou. Premietanie pre deti v dopoludňajších hodinách bolo prvýkrát na Deň detí a deti to evidentne potešilo.

Naše letné kino si všimli už aj médiá: RTVS a SME. Obe túto snahu kvitovali. Úprimne nás to teší. Letné kino je dobrý projekt a tiež jasný dôkaz, že keď sa nájdú nadšení ľudia, peniaze nemusia byť problém.

red

Z rokovani obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Hornom Srní na svojich zasadnutiach v mesiacoch marec až jún 2015 prijalo tieto uznesenia:

ZOBRALO NA VEDOMIE

Na základe uznesenia číslo 173 zo dňa 29.4.2014 bol plat starostu doposiaľ stanovený rozhodnutím obecného zastupiteľstva podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona so zvýšením o 25 %, čo po uplatnení priemernej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve za rok 2014 znamená – na základe § 3 ods. 1 citovaného zákona – od 1. 1. 2015 sumu 2 124,- eur.

Stanovisko hlavnej kontrolórky k záverečnému účtu obce za rok 2014.

Správu audítora k účtovnej závierke obce za rok 2014.

Správu z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce za I. polrok 2015.

SCHVÁLILO

Všeobecne záväzné nariadenie obce Horné Srnie č. 2/2015 o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach obce Horné Srnie.

Zmenu súťažných podmienok na obchodnú verejnú súťaž:

Predaj nehnuteľností : samostatná 2-izbová bytová jednotka s podlahovou plochou 60,75 m², nachádzajúca sa na vyvýšenom prízemí v 4-bytovom obytnom dome súp. č. 160/23 v Hornom Srní, vedená na liste vlastníctva 1221, katastrálne územie Horné Srnie, vlastníctvo v 1/1-ine obec Horné Srnie, vrátane prislúchajúceho podielu 1/4-ina na pozemku prislúchajúceho k bytovému domu.

Minimálna požadovaná kúpna cena bude znížená na 16 000,- eur.

Rozpočtové opatrenie číslo 1/2015 podľa predloženého návrhu.

Vrátenie finančných prostriedkov podľa Správy o zistení nezrovnalosti k projektu Dobudovanie dopravnej infraštruktúry Horné Srnie/Brumov-Bylnice v sume 7 938,79 eur.

Odpredaj akcie spoločnosti Prima banka Slovensko, a. s., vo vlastníctve obce za sumu 600,- eur.

V zmysle §26 a §27 ods.3 zákona č. 50/1976 Zb.- Stavebného zákona, v znení neskorších predpisov Územný plán Obce Horné Srnie.

VZN č. 4/2015, ktorým sa mení VZN č. 3/2011 o povodňových plánoch záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov na území obce Horné Srnie.

VZN č. 5/2015, ktorým sa mení VZN č. 2/2015 o pod-

mienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach obce Horné Srnie.

Zvýšenie platu starostu podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona a s účinnosťou od 1. 6. 2015 s navýšením minimálneho platu o 40 %, t. j. na sumu 2 379,- eur.

Plány kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce na I. a II. polrok roka 2015.

Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie bez výhrad.

Použitie prebytku hospodárenia vo výške 59 606,22 eur na tvorbu rezervného fondu v plnej výške.

Rozpočtové opatrenie číslo 2/2015.

Predloženie žiadosti o NFP v rámci opatrenia 2.2 OP KaHR na realizáciu projektu „Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci Horné Srnie“, ktorý je realizovaný obcou Horné Srnie

Prijatie prekleňovacieho úveru – Prekleňovací úver – EÚ fondy - vo výške 200 000,- eur (financovanie 95 % celkových oprávnených nákladov) poskytnutého zo strany VÚB, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 31 320 155, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel Sa, vložka č.: 341/B, (ďalej len „banka“) za podmienok dohodnutých v príslušnej úverovej zmluve, s možnosťou jej prolongácie (zmeny) dodatkom k zmluve, na účely zabezpečenia financovania projektu realizovaných z fondov Európskej únie: Zlepšenie dopravnej infraštruktúry pohraničia Horné Srnie/Brumov-Bylnice.

Prijatie prekleňovacieho úveru – Prekleňovací úver – EÚ fondy - vo výške 300 000,- eur (financovanie 95 % celkových oprávnených nákladov) poskytnutého zo strany VÚB, a. s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 31 320 155, zapísanej v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, oddiel Sa, vložka č.: 341/B, (ďalej len „banka“) za podmienok dohodnutých v príslušnej úverovej zmluve, s možnosťou jej prolongácie (zmeny) dodatkom k zmluve, na účely zabezpečenia financovania projektu realizovaných z fondov Európskej únie: Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia v obci Horné Srnie.

Rekonštrukciu obecného rozhlasu s celkovými nákladmi vo výške 7 000,- eur.

UZNIESLO SA

na všeobecne záväznom nariadení (VZN) obce číslo 3/2015, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu obce Horné Srnie.

TRVÁ NA TOM, ABY

bola kapacita v materskej škole využitá naplno a pri dostatočnom počte žiadostí o zápis detí do materskej školy bola kapacita naplnená až na zákonom umožnenú kapacitu 96 detí, všetky voľby a verejné hlasovania naďalej prebiehali v priestoroch základnej školy.

ZVOLILO

V súlade s § 11 ods. 4 písm. j), § 18 ods. 1 a § 18a ods. 5 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov do funkcie hlavného kontrolóra pani Eleny Húserkovú na obdobie šiestich rokov od 1. 4. 2015 do 31. 3. 2021.

ULOŽILO

vedeniu školy, aby rešpektovalo uznesenie obecného zastupiteľstva a vytvorilo podmienky na jeho realizáciu.

VYHOVELO

protestu prokurátora proti VZN č. 3/2011 o povodňových plánoch záchranných prác právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov na území obce Horné Srnie.

NESÚHLASILO

S odpredajom pozemku parc. č. 4741 v k. ú. Horné Srnie vo vlastníctve obce pánovi Miroslavovi Kebískovi, keďže pozemok nepatrí medzi prebytočný a nie je možné ho v zmysle zákona odpredať konkrétnemu záujemcovi.

V budúcnosti s preplácaním nákladov na energie a upratovanie počas volieb a energií v športovej hale Základnej školy s materskou školou V. Mitúcha v Hornom Srní. Tieto náklady sa budú kompenzovať prácou pracovníkov obce v prospech základnej a materskej školy.

SÚHLASILO

V súlade s § 18 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení s výkonom inej zárobkovej činnosti hlavnej kontrolórky obce pani Eleny Húserkovej.

S odmeňovaním členov redakčnej rady Lipovca rovnakým spôsobom ako sú odmeňovaní členovia odborných komisií pri OZ.

S vyplatením odmeny Ing. Márii Blaškovej pri príležitosti ukončenia pôsobenia vo funkcii hlavnej kontrolórky obce vo

výške 200,- eur v čistom.

S preplatením nákladov Základnej školy s MŠ V. Mitúcha v Hornom Srní za voľby a minifutbalovú ligu vo výške 573,- eur.

URČILO

Vv súlade s § 11 ods. 4 písm. j) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. 4. 2015 plat hlavného kontrolóra podľa § 18c ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

SPLNOMOCNILO

starostu obce na zastupovanie v združení vlastníkov pôdy a podpis zmluvy na výkon poľného práva na pozemkoch obce.

Tento prehľad obsahuje len najdôležitejšie body uznesení. Presné znenia uznesení a kompletne zápisnice zo zasadnutí OZ spolu s výpismi z hlasovania poslancov sú k dispozícii k nahliadnutiu na Obecnom úrade, ako aj na web stránke obce www.hornesrnie.sk.

S.K., OcÚ

Literárna Villa Zerna

25. apríla 2015 sa v Kultúrnom dome v Hornom Srní uskutočnilo slávnostné vyhodnotenie 2. ročníka celoslovenskej literárnej súťaže Villa Zerna.

Ako hostí sme privítali starostu p. Jozefa Húserku, zástupkyňu starostu p. Jarmilu Pavlačkovú, vedúcu knižnice p. Vilmu Martiškovú, predsedníčku literárneho klubu z Vrútok p. Evku Očkayovú, predsedu LK Taksí z Topoľčian p. Petra Šipoša, predsedníčku LK Omega v Trenčíne p. Janku Poláčkovú, členku LK Galaxia Dubnica nad Váhom sl. Mirku Roncovú, spisovateľku p. Moniku Pálušovú, odborných kurátorov Poštového múzea v Banskej Bystrici p. Richarda Senčeka a p. Lea Lichvára. O hudobný zážitok sa postaral p. učiteľ Dominik Štefánek so žiačkou Emou Mutňanovou zo ZUŠ v Nemšovej.

Tento rok sa do našej súťaže zapojilo celkom 173 súťažiacich z celého Slovenska so 440 prácami. Najviac prác sme dostali v kategóriách poézia (56 autorov a 151 prác) a próza dospelí (29 autorov a 56 prác). Porota pracovala v zložení: publicistka p. Nadežda Kočišová, stredoškolská pedagogička p. Eva Kňážeková, spisovateľka p. Monika Pálušová a ako nový

člen pribudol člen skupiny G0 z Banskej Bystrice básnik p. Peter Papšo. Členovia poroty sa zhodli, že zaslané práce boli na veľmi dobrej úrovni. Celkovo sme ocenili 33 prác. Okrem iných cien boli udelené dve ceny starostu obce, ktoré získali p. Emília Filipová, zo Svätého Petra pri Komárne a p. Eva Očkayová z Vrútok. Cenu Obecnej knižnice v Hornom Srní získala p. Adela Oravcová z Pezinka. Pre veľký počet naozaj vynikajúcich prozaických prác sme udelili taktiež aj Ceny literárneho klubu PoeMa, a to p. Andrejovi Mrázovi z Dubnice nad Váhom a p. Richardovi Senčekovi z Banskej Bystrice. Víťazné práce boli uverejnené v zborníku Villa Zerna 2015 a postupne budú uverejňované v občasníku LK PoeMa a v novinách LÍPOVEC.

Spríevodnou akciou tohtoročnej Villy Zerny bola výstava poštového múzea *Zábavný kalendár*. Ďakujem p. Senčekovi a p. Lichvárovi z Poštového múzea v Banskej Bystrici za inštaláciu a zaujímavú prezentáciu výstavy. Moje poďakovanie patrí aj všetkým členom literárneho klubu PoeMa, porotcom, poslancom obecného zastupiteľstva a zamestnancom Obecného úradu v Hornom Srní za morálnu, vecnú a finančnú podporu súťaže.

Anna Pnová

Spomienka

*Čas letí, len miesto pri stole zostalo prázdne.
Vyrastal v kruhu svojej rodiny,
uprostred malej krásnej dediny,
ktorú miloval z celého srdca,
potešením mu bola práca.*

*Boh obdaril ho dobrou vlastnosťou,
človeka s veľkým srdcom,
veľkou skromnosťou.
Talent mal taktiež od Boha,
obrazy zaňho všetko hovoria.*

*Na plátno prenášal svoje pocity,
svoje radosti, smútok, žiaľ,
tú krásu Srnia, lúky, les,
na plátno zvečnil to čo miloval.*

*Zostali nám len pekné spomienky
a naše srdcia plne vďaky,
že tu bol človek čo mal život rád,
odišiel od nás dobrý kamarát.*

Vilma Martišková

Odpady dnes a zajtra

V našej obci sa dlhodobo snažíme separovať odpady. Triedením odpadu pomôžeme nielen životnému prostrediu, ale v konečnom dôsledku aj sebe: po stránke zdravotnej, sociálnej i ekonomickej. Sme radi, že občania si na triedenie odpadu zvykli. Napriek tomu sa stále stretávame s určitými nejasnosťami ako korektné likvidovať niektoré špecifické druhy odpadu.

Čo s väčším množstvom stavebného odpadu

V súčasnosti sa stavebným odpadom zaoberá ERSO Recycling, s. r. o., Soblahovská 3479, Trenčín. Cena za tonu nevytriedeného stavebného odpadu je 30 € + DPH. Zapožičanie kontajnera do troch dní sa neúčtuje, zapožičanie na tri a viac dní stojí 15 €/deň + DPH. Cena dopravy je 1,40 €/km + DPH. V praxi to znamená, že vývoz troch ton nevytriedeného stavebného odpadu so zapožičaním kontajnera do troch dní stojí cca 145 €.

Alternatívou je objednanie kontajnera vo firme Marius Pedersen, a. s., Zlatovská 2200, Trenčín. Náklady na vývoz troch ton nevytriedeného stavebného odpadu so zapožičaním kontajnera na tri dni sú cca 340 €. Samotnému vykonaniu služby predchádza osobná návšteva v prevádzke s cieľom podpísať zmluvu a zložiť zálohu 200 € za každý objednaný kontajner. Za rovnakú službu teda zaplatíte oveľa viac.

Najčastejšie nedostatky pri triedení odpadu

Plasty: Napriek opakovaným výzvam vyhlásených v miestnom rozhlasu sú plastové fľaše v kontajneroch ne-

stlačené a navyše aj uzavreté. PET fľaše v pôvodnom stave sa do kontajnera zmestí podstatne menej ako stlačených. Kapacita kontajnera, ako aj zberného vozidla (ktoré si napriek vybaveniu lisovacím zariadením vo svojom vnútri s nestlačenou uzavretou fľašou nedokáže poradiť) tak zostáva nevyužitá, pretože prevažnú časť ich obsahu tvorí „vzduch“. Narýchlo zaplnené kontajnery sú zakrátko obložené ďalšími igelitkami a vrecami s plastovými fľašami a fóliami. S tými, ako aj s prekypujúcim odpadom z otvorených kontajnerov si už poradí vietor, túlavé mačky, psy a iné zvieratá. A neporiadok je na svete! Zlá vizitka pre všetkých občanov...

Fakturovaná cena vývozu 1 ks žltého kontajnera je 4,356 €. V obci máme rozmiestnených 28 nádob s objemom 1100 litrov, vývoz je každých 14 dní (dva- až trikrát mesačne), fakturovaná cena je mesačne od 243,936 do 365,904 eur.

Papier: Podobný problém vzniká pri zbere papierov. Finančné náklady na vývoz jedného modrého kontajnera so starým papierom a lepenkou sú rovnaké ako pri plastoch, t. j. 4,356 eura. Kontajnerov je v obci 20 ks. Vývoz sa uskutočňuje taktiež každých 14 dní, t. j. dva- až trikrát mesačne. Každý mesiac teda za vývoz starého papiera zaplatíme od 174 do 261 eur. Kontajnery však spravidla pred ohláseným výkupom starého papiera za toaletný papier alebo papierové utierky zostávajú doslova vybrakované. A tak nám vývozca fakturuje vývoz poloprázdnych nádob. Nevyužitý priestor v nádobách zasa využívajú nezodpovední ľudia, ktorí ho vyplňajú použitými jednorazovými plienkami a na stojisku triedeného

Nepoučené PET fľaše kontajnery rýchlo zaplnia, no väčšinu objemu tvorí vzduch.

odpadu pri pošte aj igelitovými taškami so zvieracími výkalmi či zvratkami, ako aj odpadom z opekačiek, grilovačiek a iných skupinových podujatí. Obsah nádoby sa tak stáva zmiešaným komunálnym odpadom, smeruje na skládku a úsilie zodpovedných občanov, ktorí odpad vytriedili a uložili do nádob podľa druhu, vychádza nazmar.

Čo je hlavným cieľom nových legislatívnych zmien v odpadovom hospodárstve?

Hlavným cieľom nového zákona o odpadoch je v čo najväčšej miere zvýšiť množstvo vytriedených druhov odpadov, ktoré je možné opätovne použiť alebo spracovať ako druhotnú surovinu. Na Slovensku končí až 75 % odpadu na skládke, okrem iného aj v dôsledku nezodpovednosti, nedôslednosti a plytvania. Zákon má za úlohu znížiť toto percento do roku 2020 na 50 %.

Úlohu postarať sa o vytriedený odpad zákon ukladá výrobcovi elektrozariadení, batérií a akumulátorov, obalov, vozidiel, pneumatík, neobalových výrobkov (výrobok, ktorý nie je obalom z plastov, papiera a lepenky, skla, viacvrstvových kombinovaných materiálov na báze lepenky) uplatnením princípu rozšírenej zodpovednosti výrobcov a dovozcov, zaradených do organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). Tí sú povinní postarať sa o výrobok, ktorý uvádzajú na trh, počas celého jeho životného cyklu, vrátane fázy, keď sa tento výrobok stáva odpadom.

V praxi to znamená, že náklady s vytriedeným odpadom budú znášať spomínaní výrobcovia. Finančná záťaž spočíva na pleciach obce, resp. jej občanov len za odpad, ktorý nevytriedime – odpad v domových zberných nádobách, biologicky rozložiteľný odpad,

drobný stavebný odpad, zabezpečenie nádob na triedený zber zložiek komunálnych odpadov, pri ktorých sa neuplatňuje rozšírená zodpovednosť výrobcov. Z uvedeného vyplýva, že čím viac odpadu vytriedime – zodpovedne a dôsledne podľa požiadaviek vývozcu, tým menej zostane nezhodnotiteľných odpadov, ktoré poputujú na skládku za poplatok. Nový zákon o odpadoch nadobudne účinnosť 1. januára 2016. Informácie o zmenách v systéme zberu bude obec priebežne poskytovať prostredníctvom miestneho rozhlasu, v obecných novinách a na webovej stránke.

«Táto zem, trpiaca zlým zaobchádzaním a plienením, sa teraz stázuje a jej stony sa spájajú so všetkými opustenými sveta...»

-Pápež František, enc. Laudato si
Mária Patková

Špeciálny kontajner na bioodpad je na obecnom dvore pri KD. Odpad je potrebné doviesť v pracovných dňoch do 14.00 a preložiť do kontajnera

Modré 1100-litrové kontajnery s označením PAPIER na stojiskách triedeného zberu v obci + zberný dvor + výkup

Žlté 1100-litrové kontajnery s označením PLASTY + zberný dvor

Veľkoobjemový kontajner v zbernom dvore. Monočlánky sa dajú odovzdať aj v chodbe na prízemí OcÚ alebo v chodbách na prízemí ZŠ a MŠ

Dve zberné nádoby na ul. Potočná (pri pošte); zberná nádoba na ulici Čerňavská, medzi bytovými domami č. 159/22 a 160/23; veľký kontajner pre charitu pri KD; zberňa v športovej hale

Zelené 1100-litrové gama kontajnery + zberný dvor

Veľkoobjemový kontajner na obecnom dvore pri KD + zber vyhlásený obcou jeden- až dvakrát ročne. Množstvo dovezeného odpadu je 1m³ na domácnosť. Likvidáciu väčšieho množstva stavebného odpadu si zabezpečuje občan (viď. článok)

Zberný dvor

Zberný dvor

Fľaše na jedlé oleje v preprávkach v obecnom dvore pri Kultúrnom dome Horné Srnie (KD)

Veľkoobjemový kontajner na kovy je zbernom dvore

Umyté a rozrezané tetrapaky môžete vhadzovať do Big bagov v základnej škole

Lekáreň Nika

Školský rok sa končí

Začiatok a koniec šk. roka je pre všetkých, ktorí pracujú pre školu a s deťmi vždy určitým medzníkom v ich živote. Keď sa v prvý školský deň postavím pred deti v MŠ, pred žiakov a svojich kolegov, vidím ľudí, ktorí s plnou zodpovednosťou čakajú na plnenie svojho poslania, vidím zvedavé tváre plné očakávania, ale i vystrašené tváričky malých detí, ktoré sme násilím vytrhli z materinského náručia. Najviac si želim, aby sme sa tu celých desať mesiacov všetci cítili bezpečne a slobodne. Ale sloboda je iba pre tých, ktorí dodržiavajú pravidlá tak, aby sa slobodne cítili i ostatní okolo nich. Keď zlyhávajú dospeli, zlyhávajú deti. To ma nenaučili v škole, to ma naučil život. Pre vedenie školy však nie je začiatok 2. septembra. V tento deň musí byť už všetko pripravené – plány, rozpočet, rozvrh, budúce smernice. Potom si žiakov a deti spočítame, naplánujeme rôzne akcie, porobíme výkazy a koncom septembra príde studená sprcha – nový rozpočet, ktorý už 2 roky nie je vôbec dostačujúci a závisí od počtu žiakov, ktorý stále klesá. Trošku svoje krásne plány ako s deťmi pracovať poopravíme a snažíme sa získať peniažky, či hľadáme pomoc, kde sa dá. Chceme sa modernizovať, ale rozpočet je len na bežnú prevádzku starej školičky, a tak zháňame svojpomocne projekty. Viac si o nich môžete prečítať na str. 6 – 7. Touto cestou by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí nám akokoľvek pomohli finančne alebo materiálne. Zvlášť ďakujeme firme UP-Steel, a. s., Horné Srnie, ktorá nám sponzorsky vyrobila bránu na školský dvor, či vdp. farárovi Štefanovi Nižníkovi, ktorý sa vzdal platu za vyučovanie v prospech školy. Za pomoc a podporu ďakujeme aj p. Stanislavovi Papiernikovi.

Tých desať mesiacov nám ujde vždy veľmi rýchlo. Okrem pravidelnej učebnej činnosti rozmýšľame, ako nedovoliť

deťom mať „voľný“ čas – čas, keď majú prácu nezorganizovanú, lebo v takomto čase si ju potom organizujú samé. A to naozaj nevedia. Unudené deti sú neposlušné deti.

Mimotriedna a mimoškolská činnosť bola naozaj veľmi zaujímavá – množstvo rozmanitých krúžkov, exkurzie, tvorivé dielne, školské podujatia sme vymýšľali vždy tak, aby boli prítiahlivé, zaujímavé s výchovným i vzdelávacím zámerom (viď na webovej stránke školy a materskej školy). Čuduj sa svete – a niektoré deti sa do školy a škôlky aj tešili. Hlavne tie, ktoré doma učia vážiť si našu prácu i nad bežné učiteľské povinnosti. Veľmi som hrdá hlavne na prácu s deťmi, ktoré chcú pracovať viac, ako je len ich povinnosť v škole. Nie sú to len talenty, ale deti správne zmotivované dosahovať viac, ako je ich povinnosť. Priemerný človek sa len veľmi ťažko uplatní v našej spoločnosti. Neboli to len žiaci s dobrou hlavou, ale i so šikovnými rukami a talentom pre pohyb, ktorí sa v konkurencii žiakov z iných škôl nestratili. Zastupiteľstvo škole pomohlo finančnou sumou 400 € na mimoriadne cestovné výdavky počas súťaží. V tabuľke uvádzam tých najlepších, ktorí boli odmenení i starostom obce. Veď reprezentovali seba, našu školu i našu obec. Nech im to vydrží i naďalej – snaha dokázať niečo viac v tom, v čom som dobrý, byť ešte lepší. Pri tejto snahe za nimi stáli nielen ich učitelia, ale i rodičia.

Sme na konci jedného obdobia. Z prvkov sú žiaci, ktorí vedia čítať a písať, deviataci sa s nami lúčia, z uplakaných detičiek sú veselé deti a na učiteľoch vidieť potrebu dovolenky. Čaká nás zaslúžený oddych, ale iba zdanlivo. Veď nový školský rok musí byť dobre pripravený. Takže príjemné prázdniny a dovolenky.

PaedDr. Helena Kramáriková,
riaditeľka školy

Meno	Úspech
Róbert Jurčo, 9. A	1. miesto v okresnom kole fyzikálnej olympiády, úspešný riešiteľ
	8. miesto v krajskom kole fyzikálnej olympiády, úspešný riešiteľ
	úspešný riešiteľ v okresnom kole geografickej olympiády
	5. miesto v okresnom kole olympiády v nemeckom jazyku, úspešný riešiteľ
	4. miesto v okresnom kole technickej olympiády, úspešný riešiteľ
	7. miesto v okresnom kole chemickej olympiády, úspešný riešiteľ
Timea Jurčová, 7. A	reprezentácia školy počas robotického dňa v stavaní robotov
	1. miesto v celoslovenskom kole olympiády v ruskom jazyku
Samuel Turák, 9. A	4. miesto v okresnom kole olympiády v anglickom jazyku, úspešná riešiteľka
	6. miesto v okresnom kole dejepisnej olympiády, úspešný riešiteľ
Šimon Sabadka, 5. A	6. miesto v krajskom kole olympiády v nemeckom jazyku, úspešný riešiteľ
	6. miesto v okresnom kole geografickej olympiády
Eliška Štefánková, 3. A	10. miesto v okresnom kole Pytagoriády
	3. miesto v recitácii v obvodnom kole
Ema Papierniková, 2. B	17. miesto v okresnom kole Pytagoriády, úspešná riešiteľka
Ivan Rachler, 8. A	1. miesto v okresnom kole v speve ľudových piesní Trenčianske hodiny
Damián Lipták, 7. A	10. miesto v okresnom kole Pytagoriády, úspešný riešiteľ
Juraj Štefánek, 9. B	4. miesto v okresnom kole technickej olympiády, úspešný riešiteľ
Alexander Kubíček, 9. A	Úspešný riešiteľ v okresnom kole anglickej olympiády úspešná reprezentácia školy v športových súťažiach počas celého štúdia
Ivan Kebísek, 9. B	4. miesto v okresnom kole technickej olympiády, úspešný riešiteľ
	úspešný riešiteľ v okresnom kole geografickej olympiády
Lukáš Fabuš, 6. A	úspešná reprezentácia školy v športových súťažiach počas celého štúdia
Dávid Lipták, 4. B	3. miesto v okresnom kole v speve ľudových piesní Trenčianske hodiny
Kristína Žofčinová, 9. A Kristína Papierniková, 9. A Adela Papierniková, 9. A	3. miesto v obvodnom kole recitácii
Juraj Prosňanský, 9. A Adrián Bračík, 9. A Marcel Meščánek, 9. A Richard Šupík, 9. B Rastislav Horečný, 9. B Štefan Gajdošík, 9. A Ján Tvrdoň, 9. A David Kvasnica, 9. B	aktívna práca v Kamenčeku počas celého štúdia
úspešná reprezentácia školy v športových súťažiach počas celého štúdia	

Obecný kronikár oslavuje osemdesiatku

Náš spoluobčan Ing. Alojz Krajčí sa v uplynulých dňoch dožil významného životného jubilea 80 rokov. Život nášho jubilanta, ako vyplývalo z hospodárskej situácie v predchádzajúcich ôsmich desaťročiach, nebol ľahký a bezproblémový.

Po ukončení základného vzdelania v našej obci odišiel na štúdium na Strojárske učilište v Dubnici nad Váhom. Tu získal nielen výučný list, ale aj maturitu. Vysokoškolské vzdelanie úspešne absolvoval v odbore metalurgia.

Svojej odbornosti zostal ver-

ný po celý svoj profesijný život a dosiahol v tejto činnosti aj významné pracovné úspechy.

V mimopracovnej sfére sa okrem rodiny a výstavbe rodinného domu venoval svojej záľube, športu – a to miestnemu futbalovému klubu.

Až po roku 1990 sa začal aktívne venovať aj politickej a spoločenskej práci v obci. Politika pre neho bola a stále je starostlivosťou o veci verejné, preto sa pridružil ku kresťanskej demokracii. Realizáciu tejto činnosti videl v práci v obecnom zastupiteľstve.

Niekoľko období bol poslancom Obecného zastupiteľstva

v Hornom Srní. V tejto funkcii ako poslanec obohatil každé rokovanie konštruktívnymi a významnými pripomienkami na ďalšie smerovanie obce. Jeho názory, vyplývajúce zo životnej skúsenosti, boli mimoriadne motivačné a iniciovali najmä mladších k aktívnej činnosti a práci pre veci verejné.

Ďalšou jeho aktivitou bola práca v tíme odborníkov pre pozemkové úpravy v obci. Ako člen výboru venoval veľa úsilia aj práci v Jednote bývalých urbárikov v obci Horné Srnie.

Po uvoľnení miesta kronikára obce v roku 1995 sa stal zanieteným skúmateľom his-

tórie obce a hlavným kronikárom. V tejto oblasti získal od pamätníkov minulých udalostí významné informácie, ktoré realisticky písomne zdokumentoval.

Náš jubilant bol zakladajúcim členom tímu pre vznik obecných novín LIPOVEC, ktoré nepretržite vychádzajú od roku 1992. Pán Alojz Krajčí je jeho stálym a zanieteným dopisovateľom, a to najmä článkami z histórie obce.

Hoci ho v jeho pozhnanom veku postihli aj mnohé choroby a musel sa podrobiť niekoľkým operáciám, je ako občan stále aktívny v spoločenskom

dianí obce, ako aj v našej farnosti sv. Jána Nepomuckého.

Pre jeho aktivitu a nezištnosť v spoločenskej a hospodárskej činnosti a zvlášť pre úspešnú historicko výskumnú prácu v obci chceme pánu Alojzovi Krajčímu úprimne poďakovať v mene redakcie obecných novín LIPOVEC i všetkých občanov obce.

Ku krásnemu životnému jubileu zasielame z úprimného srdca srdečné blahoželanie s historickým slovanským zvolaním: „ŽIVJÓ, MNOGA LÉTA!“

Dr. Pavol Červený

Naši žiaci sa nestratili ani na Trenčianskom robotickom dni

V dňoch 31. 3. a 1. 4. 2015 sa v trenčianskom výstavisku Expo Center, uskutočnil jubilejný 10. ročník Trenčianskeho robotického dňa.

Ide o medzinárodnú súťažnú prehliadku robotov (robotickú súťaž), ktorú organizuje Stredná odborná škola, Pod Sokolicami 14, Trenčín v spolupráci s Trenčianskym samosprávnym krajom, mestom Trenčín a výstaviskom Expo Center, pod osobnými záštitami predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja a primátora mesta Trenčín. Cieľom robotickej súťaže je popularizovať vedu a techniku medzi mladými ľuďmi trenčianskeho regiónu. Vyhlásovateľom súťaže je Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky.

Robotický deň pokračoval v duchu témy Robohranie na základných fyzikálnych princípoch ukázal žiakom krásu a jednoduchosť techniky. Jeho podtitulom bola téma Ženy vo vede a technike.

Našu školu na podujatí reprezentovali v kategórii skladačky žiaci Róbert Jurčo, Alexander Kubíček a Samuel Turák z 9.A triedy a Michal Bračík zo 7.A triedy s pedagogickým sprievodom Mgr. Helenou Galkovou.

Témou nášho tímu bolo smetiarske auto. Technická stránka bola dokonalá. Auto bolo ovládané dvoma riadiacimi kockami naprogramovanými programom z počítača. Riadili jednoduché pohyby auta, vyklápanie smetiaka a vlečky. Pohyb vozidla závisel

od svetelných senzorov. Slúžili na riadenie následných činností vozidla. Na ukončenie celého programu sme využili tlakový senzor. Svedomitá a precízna práca sa prejavila na výslednom modeli. Auto naštartovalo, pri dome prevzalo smetiak a vyprázdnilo ho. Potom vyprázdnilo ďalší smetiak. Nakoniec zacúvalo k zbernému dvoru a vyprázdnilo celú vlečku.

I keď sme tento rok nezapakovali víťazstvo z minulého roka, keď sme s čističkou odpadových vôd získali 3. miesto, predsa sme si odniesli veľa skúseností s robotikou a mnoho pekných zážitkov.

Členov nášho krúžku vždy veľmi zaujmú sprievodné akcie podujatia. Na úvod už tradične navštívime digitálne planetárium hvezdárne v Partizánskom a pozrieme si záchranné akcie hasičov. Veľmi nás zaujala aj práca dronov. Mohli sme si vyskúšať gravitovanie laserom, tlač plastových objektov na 3D tlačiarňu, hru na virtuálnych klávesoch alebo sa len tak povoziť na segwayoch. Nezabudnuteľné sú aj stretnutia s robotickým Ironmanom alebo robotom Nao z Technickej univerzity v Košiciach.

Na Trenčianskom robotickom dni sa naša škola zúčastňuje od roku 2006. Tímy našich žiakov už získali niekoľko ocenení. V budúcnosti plánujeme kúpiť nové technické pomôcky, ktoré stoja nemalé financie, preto hľadáme sponzorov, prípadne sa budeme snažiť získať vyhlásené projekty. Chceme, aby naši žiaci kráčali s dobou a výspeľou technikou.

Helena Galková

Naši naj: Súrodenci Jurčovci

Stále viac a viac sa v školskej práci presviedčame, že každý náš žiak môže pri troche snahy a neustálej motivácii zo strany rodičov počas vzdelávania dosiahnuť dobré vyučovacie výsledky.

Netýka sa to len rozumových schopností, ale i manuálnych zručností. Deti z takýchto rodín veľa čítajú, športujú, navštevujú jazykové školy, sú ochotné zostať v škole i poobede, aby pracovali nad rámec svojich povinností, doma riešia viac úloh ako iní. Na dosiahnutie úspechu treba veľa talentu, ale omnoho viac snahy a tréningu.

V tomto školskom roku sa nám veľmi dobre spolupracovalo so súrodencami Jurčovcami – Róbertom a Timeou. Robo, žiak 9.A, bol ochotný riešiť viacero olympiád – odlišných svojím obsahom, ale i zameraním. Bol na okresnom kole nielen olympiády chemickej a technickej zruč-

nosti, ale i na olympiáde v nemeckom jazyku. Timea, žiačka 7. A triedy, je skôr jazykový typ. Obe deti vo vzdelávaní naozaj doma rodičia podporujú. Aj mimo školy navštevujú rôzne kurzy a doučovanie.

My, učitelia, sa takýmto deťom tešíme a sme ochotní im v tom pomáhať. Róbert a Timea Jurčovci to majú veľmi dobre naštartované, navyše Robovi prajeme, aby ho snaha neopúšťala, a želáme mu na strednej škole ďalšie úspechy, aby si dobre vybral i povolanie v budúcom živote.

PaedDr. Helena Kramáriková,
riaditeľka školy

Úspechy Róberta Jurča v šk. roku 2014/2015

- 1. miesto v okresnom kole fyzikálnej olympiády, úspešný riešiteľ
- 8. miesto v krajskom kole fyzikálnej olympiády, úspeš-

ný riešiteľ

- úspešný riešiteľ v okresnom kole geografickej olympiády,
- 5. miesto v okresnom kole olympiády v nemeckom jazyku, úspešný riešiteľ
- 4. miesto v okresnom kole technickej olympiády, úspešný riešiteľ
- 7. miesto v okresnom kole chemickej olympiády, úspešný riešiteľ
- reprezentácia školy počas robotického dňa v stavaní robotov

Úspechy Timey Jurčovej v školskom roku 2014/2015

- 1.miesto v celoslovenskom kole olympiády v ruskom jazyku
- 1. miesto v krajskom kole olympiády v ruskom jazyku
- 4. miesto v okresnom kole olympiády v anglickom jazyku, úspešná riešiteľka

Robotickí nadšenci so svojím smetiarskym autom. Zľava: S. Turák, R. Jurčo, A. Kubíček, M. Bračík

Stretnutie s robotickým Ironmanom

Realizácia a prínos rôznych projektov v našej škole

V našom školskom vzdelávacom procese sa profilujeme ako moderná škola, ktorej cieľom pri výchove a vzdelávaní žiakov je všestranne vzdelaný občan modernej spoločnosti hrdý na dedičstvo svojich predkov.

Mal by sa vedieť orientovať vo svete plnom informácií, poznať základy komunikácie v anglickom jazyku, spôsobilý využívať informačno-komunikačné technológie vo svojej práci, byť telesne zdatný i manuálne zručný. Pre splnenie takýchto cieľov je potrebné, aby sa vyučovanie modernizovalo prostredníctvom neustáleho vzdelávania pedagogických pracovníkov, ale i modernizáciou vyučovacích prostriedkov. Pridelené finančné prostriedky z ministerstva školstva nám nie vždy vystačia, preto sa zapájame do rôznych projektov, cez ktoré si financujeme nielen nové pomôcky, rôzne programy pre vyučovanie, ale i vlastné vzdelávanie pedagógov.

Nové trendy vzdelávania učiteľov anglického jazyka na ZŠ – 2 vyučujúce anglického jazyka

Cieľ: Zvýšenie a rozvíjanie kľúčových kompetencií pedagogických zamestnancov pri vyučovaní anglického jazyka na základných školách, zvýšenie kvality ich ďalšieho vzdelávania a skvalitnenie výučby anglického jazyka pomocou moderných didaktických prostriedkov.

Projekt ponúka učiteľom nové metódy a nástroje ako jednoducho urobiť hodiny angličtiny atraktívnejšie. Získajú moderné didaktické prostriedky, ktoré sú nadstavbou k existujúcemu portfóliu učebníc anglického jazyka.

Žiakom prináša interaktívne a zábavné vyučovacie hodiny, vďaka novému digitálnemu obsahu.

Učitelia prejdú vzdelávaním, ktoré bude zamerané na nové metódy výučby aj na praktické používanie poskytnutých moderných didaktických prostriedkov.

Vďaka projektu bude výučba anglického jazyka kvalitnejšia bez ohľadu na to, či ide o kvalifikovaného učiteľa anglického jazyka, alebo o učiteľa, ktorý vyučuje anglický jazyk bez potrebnej kvalifikácie.

Škola dostala okrem možnosti vzdelávania sa učiteľov angličtiny i didaktické pomôcky pre žiakov (napr. pracovné listy) a metodické materiály pre vyučujúcich.

Aktivizujúce metódy vo výchove Projekt AMV

Cieľ: skvalitnenie vzdelávania odborných a pedagogických zamestnancov v oblasti

výchove. Špecializuje sa pritom na profesionálne zvládnutie využívania aktivizujúcich metód vo výchove nielen v reálnom prostredí, ale i v spojení s novými informačnými technológiami.

Účastníci vzdelávania pracujúci v oblasti výchovy si posilnia kompetencie v implementácii aktivizujúcich metód do praxe tak, aby ich dokázali využívať v prospech formovania základných hodnôt detí a mládeže, posilnenia mediálnej gramotnosti a znižovania výchovných problémov.

Škola dostala interaktívnu tabuľu a LCD projekt.

Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva (Digiškola)

Cieľ: vybudovanie a vytvorenie funkčného elektronického vzdelávacieho systému a uvedenie elektronických služieb do prevádzky. Jeho súčasťou je zriadenie a vybavenie digitálnych tried, prispôbenie digitálneho obsahu a v neposlednom rade aj školenie vybraných pracovníkov pre zabezpečenie ďalšieho vzdelávania pedagogických pracovníkov. Financovaný je z prostriedkov štrukturálnych fondov EÚ v rámci operačného programu Informatizácia spo-

ločnosti a realizuje sa v období od 22. novembra 2013 do 30. septembra 2015.

Základná škola i materská škola dostala moderné digitálne vybavenie, ktoré umožní lepšie využívať digitálny vzdelávací obsah a modernizovať výučbu na hodinách: interaktívnu tabuľu – 2 ks (1 pre MŠ), 2 notebooky (1 pre MŠ), farebnú tlačiareň (MŠ), 20 tabletov (ZŠ).

Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej výchovy

Cieľ: Zvýšenie kvalifikácie učiteľov telesnej a športovej výchovy s dôrazom na inováciu spôsobu a metód výučby na základných školách. Programy budú orientované na zážitkový spôsob výučby telesnej výchovy a telesnej a športovej výchovy.

V rámci tejto aktivity škola dostala materiálne pomôcky podporujúce dosahovanie cieľov programov:

- frisbee – sada športových diskov,
- kužeľ – sada,
- švihadlo na skákanie (rope skipping) – 1 ks,
- sada prekážok,
- gumový odrážač (reakčná + akceleračná rýchlosť),
- fit lopta – 1 ks nafukovacia lopta pre rozvoj kondičných a koordináčnych schopností,
- vodné slíže – 1 ks nadľahčovaná plavecká pomôcka,

- slackline (popruh na rozvoj rovnovážnych schopností) – 1 ks syntetický popruh,
- slideboard (trenažér na korčuľovanie) – 1 ks,
- overball – 1 ks malá nafukovacia lopta na cvičenie,
- dyna-band (gumený pás určený na posilňovanie) – 1 ks,
- hudba (CD) – 1 ks hudobné nahrávky,
- žinenka – 1 ks,
- diagnostika zdatnosti – riadiaca a vyhodnocovacia jednotka pre motorický test nepriameho stanovenia maximálnej spotreby kyslíka. Riadenie rýchlosti pri Legerovom teste aeróbnych schopností.

Komplexný poradenský systém prevencie a ovplyvňovania sociálno-patologických javov v školskom prostredí

Cieľ: Prioritným zameraním národného projektu je zvýšenie zamestnateľnosti a efektívna príprava žiakov základných škôl so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej ŠVVP) pre trh práce, prevencia pred nezamestnanosťou podporou kariérového poradenstva v zmysle programového vyhlásenia vlády.

V projekte spolupracujeme s centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Úlohou projektu je zefektívniť systém výchovného poradenstva a prevencie – modernizovať pracovné podmienky, inovovať metodologické nástroje, metodiky s osobitným zreteľom na ich prácu so žiakmi so ŠVVP.

Škola dostala didaktické pomôcky vo forme printových kníh a didaktických programov pre prácu so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecnovzdelávacie predmety (Digipédia)

Cieľ: obsahová prestavba vzdelávania na základných školách s využitím inovatívnych foriem a metód výučby s dôrazom na využívanie digitalizovaného obsahu. Koncentruje sa na zvýšenie popularizácie a motivácie žiakov a študentov vzdelávať sa v prírodovedných a technických predmetoch a smeroch. Realizuje ho Ústav informácií a prognóz školstva a financovaný je z prostriedkov operačného programu Vzdelávanie. Škola dostala notebook a interaktívnu tabuľu.

Viac ako peniaze

Úlohou projektu je zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti žiakov a naučiť ich finančne plánovať svoju budúcnosť. Problematika financií je veľmi široká, preto program vychádza z Národného štandardu finančnej gramotnosti. Primárnou cieľovou skupinou projektu sú žiaci 8. a 9. ročníka. Program vedie pedagóg, ktorý sa rozhodol rozšíriť si svoje pedagogické zručnosti o oblasť finančnej gramotnosti v rámci akreditovaného kontinuálneho inovačného vzdelávania učiteľov. Zároveň sa snažíme osloviť

Vďaka realizovaným projektom môžu naši žiaci na vyučovaní fyziky využívať tablety

i rodičov, s ktorými žiaci diskutujú o svojich školských zadaniach a domácich úlohách. Tento zážitkový vzdelávací program je rozdelený do desiatich tematických celkov. Ak chceme poznať súčasnosť, mali by sme sa zaujímať o históriu. Preto sa dozvieme niečo o histórii peňazí, bánk a bankových produktov. Zoznámime sa s úlohou bánk, službami a produktmi, počínajúc vkladmi, cez úvery až po špecializované produkty pre mladých. Témy sú štruktúrované tak, aby im žiaci porozumeli a aby rozšírili a umocnili ich schopnosti.

Program sa vyučuje ako súčasť predmetu finančná gramotnosť, ktorý svojím obsahom ponúka priestor na jeho realizáciu.

Škola dostala on-line učebnicu a žiaci sú pravidelne testovaní.

Európske jazykové portfólio pre žiakov od 7 do 10 rokov

Cieľ: slúži na to, aby jeho vlastníci mohli dokumentovať svoju viacjazyčnosť a jazykové kompetencie, proces učenia sa, svoje kontakty s jazykmi a interkultúrne skúsenosti v jednotlivých jazykoch. Predstavuje štruktúrovanú zbierku dokumentov rôzneho druhu s príkladmi osobných prác. Európske jazykové portfólio pozostáva z troch častí: Jazykový pas, Jazykový životopis a Zbierka prác a dokladov. Používanie Európskeho jazykového portfólia v jazykovom vzdelávaní pomáha žiakom, aby vedeli zhodnotiť to, čo sa už naučili, aby sa zamysleli nad stratégiami učenia sa a dokázali plánovať svoje ďalšie kroky v učení.

Škola – žiaci 4. B – dostali Európske jazykové portfólio, ktoré slúži na plánovanie a dokumentovanie jazykových kompetencií a interkultúrnych skúseností žiakov, poskytuje prehľad o získaných jazykových a kultúrnych kompetenciách a motivuje ich zamýšľať sa nad úspechmi v učení sa jazykov.

Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách s využitím elektronického testovania

Cieľ národného projektu je inovovať a realizovať systém meraní na úrovni školy a na národnej úrovni v rámci nižšieho sekundárneho (ISCED 2) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (ISCED 3), ktorý umožní hodnotiť kvalitu vzdelávania, monitorovať vývoj vzdelávania na základných a stredných školách a ovplyvňovať strategické rozhodnutia v oblasti vzdelávacej politiky. Súčasne má národný projekt za cieľ analyzovať stav a potreby vzdelávania na Slovensku v oblasti kľúčových kompetencií a budovať potenciál pedagógov realizovať monitorovanie vzdelávacích výsledkov vlastnej školy s ohľadom na školský vzdelávací program.

Škola dostala elektronický program, žiaci dostali svoje kódy pre vstup do testovania a takýmto spôsobom ich pripravujeme pre elektronické testovanie, ktoré bude o pár rokov bežnou záležitosťou pre Testovanie 9 a pre maturitný monitor.

Začiatkom šk. roka 2014/2015 sme sa zapojili do súťaže Euroškola. Našu školu na nej reprezentovali Lukáš Fabuš, Danka Sokolová a Martin Bezák

Moderný učiteľ základ modernej školy Erasmus+ pre oblasť vzdelávanie a odbornej prípravy

Kľúčová akcia 1 – Vzdelávacia mobilita jednotlivcov v roku 2015

Primárnym cieľom tohto projektu je orientácia na komplexné využívanie možností, ktoré prinášajú digitálne technológie do oblasti výučby anglického jazyka, a tým dosiahnuť modernizáciu a internacionalizáciu vyučovania anglického jazyka na našej škole.

Ďalšie ciele, ktoré tento projekt sleduje:

- podporovať širokú aplikáciu multimédií vo vyučovaní procese, dominantne vo výučbe anglického jazyka ako komunikačného nástroja v Európskej únii,
- posilniť európsku dimenziu vo vzdelávaní informačnými technológiami, tvorba spoločných projektov,
- zvýšenie jazykových kompetencií učiteľa anglického jazyka,
- možnosť pozorovať interkultúrne aspekty života v Británii.

Vyučujúca angličtiny cez projekt sa zúčastní kurzu pre učiteľov v britskom Cambridgi pod názvom Používanie nových technológií v triede. Hlavný očakávaný prínos je v modernizácii vyučovacieho procesu a jeho internacionalizácii. Z pohľadu vplyvu na samotného pedagóga je očakávaným účinkom zvýšenie jeho odbornosti a posilnenie digitálnych a jazykových zručností. Predpokladá sa, že zúčastnený pedagóg prinesie do našej školy ďalšie možnosti využívania IKT vo výučbe anglického jazyka, nové metódy a formy vyučovania, materiály a výučbové zdroje. Očakávame jeho aktívny prístup v tvorbe nových digitálnych vyučovacích zdrojov, ale hlavne

k príprave a realizácii partnerských projektov. Tiež očakávame vyššiu zaangažovanosť našich žiakov vo výučbe, zvýšené povedomie o európskych krajinách a efektívnosť vyučovania, keďže budú vo väčšej miere využívané prostriedky, ktoré sú súčasným žiakom blízke (internet, Moodle, web).

Účasťou na kurze sa otvára pre zúčastneného možnosť nadviazať partnerstvo medzi školami s učiteľmi z iných krajín Európy, ktorí sa tiež zúčastnia kurzov.

Hravo a zdravo v našej materskej škole

Prostredníctvom mamičky dieťaťa v materskej škole p. Gabriely Hornej sme získali zamestnanecký grant Československej obchodnej banky v oblasti zdravého životného štýlu.

Získali sme finančný objem 3005 € na prebudovanie škôlkarského dvora. V projekte sme boli zaviazaní o spoluúčasť, a tak v spolufinancovaní zriaďovateľa sme si dokúpili ďalšiu preliezku, z odpadového materiálu sme svojpomocne vybudovali okrasnú a bylinkovú záhradku a prekážkovú dráhu. Realizácia osadenia a výstavby ďalších hracích zariadení, úprava zelene, chodníkov bude vykonaná v priebehu tohto roka a v budúcom roku podľa finančných možností.

Dokumentácia k projektom je veľmi časovo náročná, ale dôležitá je prínos pre našu prácu s cieľom stať sa modernou školou prostredníctvom nových foriem a metód vzdelávania.

PaedDr. Helena Kramáriková,
riaditeľka školy

Poslednýkrát

Volám sa Kristína Žofčinová a chodím do 9. A triedy. Ďalej sa chystám študovať na Gymnázium Ľudovíta Štúra v Trenčíne. Práve teraz sedíme so spolužiakmi v prváckej triede, na malej stoličke, v malej lavici. Väčšina už z nich vyrástla, ale mne je stále na počudovanie dobrá. Píšeme sloh o tom, čo všetko sme zažili od prvého ročníka. Nikto si skoro nič nepamätá, ale všetci si pamätajú najlepšiu pani učiteľku Markovičovou, ktorá nás učila v prvom a druhom ročníku – bola síce prísna, ale veľa nás naučila. Aj po tých rokoch máme na ňu stále veľa dobrých spomienok. Za tie roky sme zažili veľa zážitkov, ako napríklad: zlomený kľúč a dolámaná posteľ na koncoročnom výlete, lyžiarsky výcvik (každý si pamätá môj monokel, ktorý mi nešťastnou náhodou spravil Juraj). Výlety do Tatier a do Viedne, exkurzia do Osvienčimu boli tiež super. Veľkým zážitkom bolo tiež vystúpenie ku Dňu matiek, ktoré sme si nacvičili, a ukázali sme, ako to u nás v triede chodí. Podľa mňa dopadlo dobre a zožalo veľký úspech. Taktiež veľa ľudí z našej triedy reprezentovalo školu v rôznych súťažiach. Na všetky zážitky budeme určite s úsmevom ešte dlho spomínať.

Čas plynul ako voda a až teraz sme si uvedomili, že treba všetkým poďakovať.

Vážená pani riaditeľka, učiteľský zbor, žiaci, dnes je ten deň. Deň, na ktorý sme tak dlho čakali. Posledný deň školského roka a my tu stojíme preto, aby sme sa Vám, našim učiteľom, poďakovali.

Ešte dnes si všetci pamätáme na náš prvý rok v škole. Učili sme sa písať, čítať, počítať. Vtedy sa nám zdalo nemožné naučiť sa tak veľa. Všetkým pani učiteľkám I. stupňa patrí veľké ďakujem. Z prvého stupňa sme sa ocitli na druhom stupni pri starších žiakoch. Nádhernými šiestimi rokmi nás previedla pani učiteľka Uherková, ktorá bola vždy tolerantná, chápala nás, z ničoho si nerobila ťažkú hlavu a jej môžeme poďakovať za to, že sme, akí sme. Spravila z nás veľmi dobrý kolektív a to pre nás veľa znamená. Poďakovanie patrí aj pani učiteľke Lindenthalovej, ktorá si vždy dala veľa námahy, aby nás zobrala na výlety a exkurzie, hoci si to niektorí naozaj nezaslúžili. Veľké ďakujem patrí aj pani učiteľke Šumichrastovej, ktorá nám vždy pomohla, poradila a to si veľmi ceníme. Pani učiteľke Humerovej by sme chceli poďakovať za jej rady a trpezlivosť pri výbere škôl. Nie vždy sme boli dôslední. Samozrejme, nemôžeme zabudnúť na pani zástupkyňu, ktorá si nás vždy vypočula, keď sme mali nejaký problém. Veľké ďakujem patrí aj všetkým pani učiteľkám a pánovi učiteľovi, pretože nie vždy to bolo s nami ako prechádzka ružovou záhradou. Ďakujem patrí aj pani riaditeľke, ktorá nám vždy rázne pripomínala, že život sa s nami nebude maznať. Aj keď sme nie vždy poslúchli, vieme, že to s nami myslela dobre.

Plne si uvedomujeme, že niekedy sme vám naozaj liezli na nervy, hlavne v posledných mesiacoch, a preto by sme sa Vám všetkým chceli touto cestou ospravedlniť. A vás, žiaci, by sme chceli poprosiť, aby ste sa z našich chýb poučili. Nemôžeme zabudnúť na naše pani ekonómky, ktoré nám vždy požičali veci, ktoré sme si zabudli – nožnice, lepidlá, papierre a fixky. Pani kuchárka ďakujeme za výborné jedlo. Školníkov bolo vždy ťažké nájsť, ale vždy opravili to, čo sme my pokazili. Pani upratovačky vždy po nás upratali neporiadok v triede. Ďakujeme.

Teraz však musíme myslieť dopredu. Aj keď budeme študovať na iných školách, určite raz príde deň, keď sa budeme chytať za hlavu, že sme nedávali pozor na základke a teraz netušíme, o čom ten profesor vôbec „točí“. Na Vás však nikdy nezabudneme. Ďakujeme Vám za všetko.

Kristína Žofčinová

Súťažiť neplánoval, nakoniec získal zlato

4. – 6. júna 2015 sa v Rajeckých Tepliciach konal XIV. medzinárodný festival mladých akordeonistov Euromusette – Goldantango. Medzi súťažiacimi bol aj jeden Hornosrňan – tretiak Roman Papierník (9). Bola to jedna z jeho prvých súťaží. Vlastne na ňu vôbec neplánoval ísť. O to väčšie bolo prekvapenie, keď vo svojej kategórii získal druhý najvyšší počet bodov a umiestnil sa v tzv. zlatom pásme. S úspešným malým akordeonistom i jeho dedkom, ktorý ho neúnavne učí sme urobili krátky rozhovor.

Roman

Odkedy hráš?

Nie dlho, asi dva roky.

Čože? To po dvoch rokoch hráš tak ako hráš? Koľko tomu, prosím ťa, venuješ denne času?

Neviem. Niekedy hrám kratšie, niekedy dlhšie. Dedko chce, aby som hral aspoň hodinu denne. Ale teraz, cez prázdniny, sa mi veľmi nechce.

Ako si s tým vlastne začal?

Keď som mal sedem rokov, dostal som na narodeniny harmoniku, no vtedy som ešte nechodil na hudobnú. Začal som chodiť, ale hneď po mesiaci som prestal, pretože začali prázdniny. A po prázdninách som začal riadne chodiť do umeleckej školy.

Je pravda, že musíš cvičiť ešte aj cez víkend?

Áno, je to pravda. Na pol deviatu chodím k pani učiteľke do Nemšovej.

Harmonika je dosť ťažký nástroj. Musíš si ju nosiť?

Áno, vždy ju beriem zo sebou. Ale väčšinou mi ju nosí dedko.

Zatiaľ hráš na takej malej harmonike. Koľko ich ešte vystriedaš, kým sa dostaneš na normálnu veľkosť?

Ešte dve. Teda vlastne jednu. Tá druhá už bude veľká.

Ako dlho ti trvá, kým sa naučíš skladbu? Koľko si musel cvičiť napríklad koledy na

Dobrá novinu?

Je to rôzne. Niekoľko dní alebo týždňov, podľa náročnosti. Tie tri koledy som cvičil asi dva-tri dni.

Máš nejakú svoju obľúbenú skladbu?

Mám – škoda lásky. Ale páčia sa mi napríklad aj Tulipány z Amsterdamu. Veľmi rád hrám aj rýchle skladby. No nie vždy stíham s prstami.

A naopak? Je nejaká skladba, ktorú fakt neznášaš?

Hmm... Prstové cvičenia. To sú také cvičenia, ktorými trénujem rýchlosť prstov. Musím napríklad trikrát zahrať nejaký takt, potom prejdem na ďalší, potom zase precvičujem basy – a tak ďalej. To ma fakt nebaví.

Ako často ich musíš cvičiť?

Stále. Keď je pri mne dedko, tak stále.

Ostáva ti popri hre na harmonike čas aj na iné veci?

Jasné.

Hráš aj na nejakom inom nástroji?

Nie, ale niekedy by som sa rád naučil hrať na pozaune.

Onedlho sa chystáš na skautský tábor. Berieš so sebou aj harmoniku?

Ládovi (Kakodymu – pozn. red.) som to síce sľúbil, ale neviem. Ešte uvidím.

Myslíš, že to na tábore bez harmoniky a bez dedka prežiješ? Neutrpiš psychickú ujmu?

Určite nie (smiech).

Roman počas súťaže

Vladimír Koníček

Vie sa o vás, že ste starý muzikant. Kedy ste začali?

Hráť od piatej triedy, čiže asi od desiatich-jedenástich rokov. Od šestnástich som hral v kapele. Vtedy ma už škola veľmi nebavila. Stiahli ma do kapely a už som sa viezol... strašne dlho.

Veľa muzikantov spomína ťažké začiatky – že sa im nechcelo cvičiť. Vám sa chcelo?

U mňa to bolo iné, ja som hral, lebo som chcel. Pamätám si, ako som doma prosil, aby som mohol chodiť na harmoniku. Veď to aj stálo kopu peňazí. Učíte okrem Romana aj niekoho iného?

Nie, nikdy som na to nemal čas. Keď som totiž začal hrať, chodil som hrať do podniku – aj päťkrát týždenne. A keď človek stavia chalupu, chodí do roboty a v noci hráva, na nič iné mu neostane čas.

Ako hodnotíte Romanovu hru? Ste s ním ako so žiakom spokojný?

Je v ňom schovaného veľmi veľa toho muzikantského, len to treba vytiahnuť. Má v sebe čosi, čo my ostatní nemáme. Dokáže zahrať také veci, že sa nestačím čudovať. A má veľmi dobrú hudobnú pamäť. Veľa vecí hrá len tak – z hlavy.

Ako dlho trvala príprava na súťaž?

Toto bolo veľmi neplánované. Pani učiteľka sa pýtala, či by sa tam chcel ísť pozrieť – aby videl, ako to tam beží, čo sa tam deje... No a nakoniec to skončilo tak, že by tam teda išiel aj súťažiť. Rozhodol sa asi len dva mesiace pred súťažou. Nacvičili sme dve skladby. Prvá bola povinná – Bravo tango,

druhú – Tulipány z Amsterdamu – si Roman vybral sám.

Boli ste aj na iných súťažiach?

O súťažiach nemám veľmi prehľad. Ani som sa o to veľmi nezaujímal. Keď som prestal hrať, úplne som z toho vypadol. Na túto súťaž nás upozornila pani učiteľka.

Čo na Romanovu hru hovorí rodina?

Dost ho podporujú. Na rodinné oslavy sa harmonika vždy berie a Roman potom hrá a babka spolu s ostatnými spievajú.

Kde Romana ako hudobníka vidíte v budúcnosti?

Ťažká otázka. Keby napredoval tak ako doteraz, tak strašne ďaleko.

Má na to, aby sa dokázal hudbou uživiť?

V dnešnej dobe je síce žitie z hudby strašne ťažké, ale mať na to má. Aj som mu to niekoľkokrát povedal. Ale to je ešte veľa rokov a závisí to od mnohých vecí: či sa mu bude chcieť, či ho to bude baviť... Uvidíme.

Peter Murár

Na rodinných oslavách harmonika nesmie chýbať

Podakovanie

Rodičia Romana Papierníka ďakujú dedkovi Vladimírovi Koníčkovi za neúnavné a obetavé vedenie ich syna, vďaka ktorému Roman rýchlo napreduje a dosahuje vynikajúce výsledky.

O festivale

Festival Euromusett Goldentango vznikol v roku 2001 z iniciatívy dlhoročného pedagóga žilinského konzervatória Miroslava Košnára. Je venovaný pamiatke geniálneho francúzskeho akordeonistu Michaela Galiana. Ako jedna z mála súťaží na Slovensku určená pre akordeonistov sa teší veľkej obľube. Okrem súťažiacich z celého Slovenska sa na ňom pravidelne zúčastňujú aj zahraniční muzikanti. Taktiež porota je zložená vo veľkej miere zo zahraničných hostí. Na XIV. ročníku festivalu súťažilo 134 akordeonistov v desiatich kategóriách. V Romanovej kategórii ich bolo šestnásť.

Naši dôchodcovia v Dóme sv. Alžbety s redaktorom TV Markíza Petrom Žatkom

Dôchodcovia navštívili metropolu východu

Jednota dôchodcov pravidelne organizuje pre svojich členov zaujímavé výlety. Nebolo tomu inak ani v dňoch 16. – 17. júna, keď naši dôchodcovia navštívili metropolu východného Slovenska. Program si nevedeli vynachváliť!

Výlet sa začal takmer päťhodinovou cestou vlakom. Po príchode nasledovalo ubytovanie,

avšak nie hocijaké – výletníci prenocovali v kláštore uršulínok, bývalom pôsobisku sestry Atanázie, Andrey Dobošovej. Krátky oddych im dodal sily na neskoršie preskúmanie Košíc. Sprievodkyňa ich previedla podzemnými hradbami i mnohými pamiatkami v centre mesta. Divadlo, Žobrákov dom, Dóm sv. Alžbety, fontána či historická Ulička remesiel sú len zlomkom bohatého progra-

mu. V Dóme sv. Alžbety sa dokonca členovia klubu dôchodcov stretli s televíznym štábom, ktorý tam pripravoval reportáž o elektrických sviečkach do večerného spravodajstva. Svojich známych sme tak mohli vidieť v Televíznych novinách na Markíze. Utorkový večer si ešte návštevníci spestrili prechádzkou centrom mesta, aby si prezreli krásy Košíc aj vo večernom svetle.

Druhý deň výletu navštívili univerzitnú botanickú záhradu, kam ich zaviedla matka predstavená. V záhrade upútal ich pozornosť svojou krásou najmä tropický skleník s motýľmi, no veľmi sa im páčila aj expozícia kaktusov. Každý výlet sa raz musí skončiť, a tak po obede výletníci nastúpili do vlaku a vydali sa na cestu domov. Ako sami hovoria, výlet sa im veľmi páčil a už teraz sa tešia na ďalší.

Dominika Tallová

Žiaci si užili výlet do Viedne

Náš výlet do Viedne sa začal v jedno slnečné ráno. Cesta tam bola plná smiechu a zábavy. Spolu s deviatakmi sme mierili do hlavného mesta Rakúska.

Na prvý pohľad nás mesto ohúrilo. Krásne staré domy so zelenými strechami, ale aj moderné presklené budovy bolo vidieť na každej strane. Naša prehliadka začala pri soche Márie Terézie, ktorá nás očarila svojou mohutnosťou a veľkoleposťou. Prechádzali sme starobylým Hofburgom, v ktorom žili Habsburgovci. O pár krokov ďalej sme sa ocitli pri prezidentskom paláci, z ktorého viala vlajka na znak toho, že prezident je doma. Neskôr po ulici Kärntner Strasse, najluxusnejšej obchodnej ulici, sme sa dostali k Dómu sv. Štefana. Zvonku pôsobil honosnejšie ako zvnútra, ale stále bol najkrajším kostolom, aký sme kedy videli. Spravili sme nejaké fotky, nakúpili suveníry a vracali sme sa späť k Prírodovedeckému múzeu. To najlepšie sme mali ešte len pred sebou! Cestou v autobuse sme si všímali život vo Viedni. Cyklistov, turistov z rôznych krajín, ľudí ležiacich v parku a mnoho zaujímavých vecí, ktoré len tak niekde nevidíte. Schönbrunn nás pri-

vítal horúcim počasím. Hneď pri vchode nás čakala pani v striebornom, o ktorej sme si mysleli, že je pravá socha. Dostali sme sa na nádvorie zámku. Obrovský priestor vyplňali nádherné fontány, sochy, upravené záhrady a, samozrejme, zámok Schönbrunn. Ani po toľkých rokoch mu jeho krása nezmizla. Škoda len, že sme nemohli ísť dovnútra zámku. V nádherných záhradách sme sa vyhli obrovským bludiskám, no neminuli sme tú krásu, ktorá tam na nás čakala. Čerešničkou na torte bol Práter, najväčší zábavný park v strednej Európe. Na najznámejšie koleso, z ktorého je výhľad na celú Viednu, sa tešilo mnoho turistov. Niektorí z nás ho aj vyskúšali. My sme sa tešili na ostatné atrakcie, na ktorých sme sa poriadne vybláznili. Spolu s p. učiteľkami sme navštívili strašidelný dom, povozili sme sa na autíčkach, absolvovali sme krútiace sa Sombra, vodné člny atď. Unavení, no s úsmevmi na tvárach, sme sa vracali domov. Zistili sme, že vo Viedni je mnoho pamiatok na každom kroku, ktoré môžeme obdivovať. Raz sa tam určite opäť vrátíme.

Petra Mierna,
Simona Kobidová, 8. A

Zájazd do Trnavy

13. júna 2015 sa uskutočnil autobusový zájazd Slovenského zväzu telesne postihnutých (SZTP) „slovenského Ríma“, čiže do Trnavy.

Na cestu sme sa vydali našim staručkým autobusom ŠL – všade vzbudzoval pozornosť, lebo taký už dávno po našich cestách nepremáva.

Do cieľa cesty i späť nás autobusom zdarma priviezol pán vodič Dušan, ktorý neodlučiteľne patrí k autobusu. Bez neho by už mnoho rokov nejazdil. Stará sa oň ako o svoje hodinky.

Pozreli sme si mesto, navštívili viaceré kostoly, pochutili si v stánkoch s občerstvením na „trnavskom rínku“, kde bola možnosť zakúpiť i darčeky domov. Vôbec nám nebolo zima, lebo teplomer ukazoval 33 °C. Našťastie nás zachraňoval ob-

čas pofukujúci vetrík.

Na spiatocnej ceste sme sa zastavili v obci Podolie, kde sme si pozreli 52 miniatúr hradov, zámkov a kostolov, ktoré vybudovali nadšenci s veľmi pekným vzťahom k histórii. Dozvedeli sme sa, ako sa začal areál budovať, ako sa rozširuje i aké sú plány tvorcov do budúcnosti. Pri niektorých miniatúrach boli okrem označenia uvedené aj povesti týkajúce sa danej pamiatky.

Posledná zastávka bola v obci Čachtice, kde sme obdivovali drevenú sochu Čachtickej pani v nadživotnej veľkosti. Mnohí z nás využili možnosť odfotografovať sa pri tomto monmente.

Zájazd sa vydaril napriek horúcemu počasiu. Škoda, že možnosť zúčastniť sa nevyužili viacerí členovia ZO SZTP.

Š. B., predseda ZO

Pohľad na Baziliku sv. Mikuláša v Trnave

Spomienkové foto celej skupiny i Dómu sv. Štefana by sa do hľadáčka nevošlo. Tak sme sa odfotili pri jeho bronzovom modeli pri jeho múroch :-)

Školáci oslavovali Deň matiek

Slovo „mama“ je hádam jediné, pred ktorým nemusí byť prídavné meno. Pretože keď povieš mama, znamená to všetko. Dobrá, obetavá, krásna, jediná, najlepšia, najdrahšia... – a to je ešte málo!

Nedeľa 10. mája 2015 bola dvojnásobne sviatočná, pretože sme slávili Deň matiek. Žiaci ZŠ s MŠ Václava Mitúcha

v Hornom Srní pod vedením svojich obetavých p. učiteliek sa nedali ani v tomto roku zahabiť a pripravili nielen pre svoje mamičky, ale aj pre všetkých ostatných krásny a bohatý kultúrny program. Zábavné scénky, veselé tančeky, ľudové aj populárne pesničky i básničky o mamičke vyplnili viac ako jedenapohodinový program. Pripravený bol nielen program,

ale po ukončení deti rozdávali mamičkám aj vlastnoručne vyrobené darčeky – medovníkové srdiečka a magnetky. Ešte raz všetkým úprimne ďakujeme za prípravu a realizáciu tohto skvelého programu. Zároveň patrí poďakovanie aj divákovi, ktorí bohatou účasťou doplnili toto podujatie a svojím potleskom oceňovali účinkujúcich.

Marta Papierníková

Oslava Dňa otcov

V nedeľu 26. júna zorganizovala Jednota bývalých urbárikov – PZ spolu s komisiou pre školstvo kultúru a šport a Cyklozrubom s p. Petrom Chlebanom športovo-spoločenské podujatie pri príležitosti Dňa otcov. Športová časť sa skladala z pretekov horských cyklistov, pílenia dreva a zatĺkania klincov na čas. V spoločenskej časti mohli účastníci využiť služby maliarky tváří, povoziť sa na koníkoch alebo pri hudbe v príjemnom prostredí vyhrať niektorú z cien bohatej tomboly.

Preteky horských cyklistov dostali názov Vlársky cyklo-okruh. Dĺžka trate bola 30 km, celkové prevýšenie necelých 1000 m. V prvej polovici bol výjazd z Cyklozrubu na hrebeň Bielych Karpát. Nasledovali 4 km po hrebeni a zjazd do Antonstálu. Po dlhom zjazde nasledoval strmý a technicky náročný výjazd na Srnský vrch. Pretekári si chvíľku oddýchlí pri prejazde na Rokytku, ale vzápätí sa museli naplno sústrediť na zjazd, pri ktorom niektorí dosahovali rýchlosť cez 60 km/h. No a v cieľi sme trpeli a ľutovali, že sme nepostavili záchrannú sieť, lebo niektoré dojazdy boli naozaj dramatické. Víťazom kategórie mužov do 35 rokov a aj celkovým víťazom, teda držiteľom pohára 1. ročníka Vlárkeho cyklo-okruhu, sa časom 1:16:04 h. stal Petr Holzner z Valašských Klobúkov. Víťazom kategórie mužov nad 35 rokov a v celkovom poradí 2. mieste skončil Ivan Rehák z Dubnice nad Váhom s časom 1:16:38 h. Ivanovi patrí môj obdiv, pretože deň predtým vyhral Súľovský cyklomaratón vo svojej kategórii z 380 štartujúcich, a tiež aj veľká vďaka za pomoc pri vytýčení trate, za zabezpečenie sponzora a hlavne vďaka nemu boli na štarte výborní cyklisti. Víťazkou kategórie žien sa stala s časom 1:37:01 h.

Silvie Zvonková z Valašských Klobúkov. Táto mladá mamička okrem starostlivosti o svoju niekoľkomesačnú ratolesť vyučuje hru na klavíri, hrá na organe v kostole vo Valašských Klobúkoch a zvláda aj náročný tréning. Najlepší z domácich pretekárov bol Juraj Špirka s časom 1:30:35 h. Treba však oceniť aj výkon ďalších štyroch domácich pretekárov, ktorí absolvovali celý pretek a prešli cieľom. Boli to Jozef Špirka, Zdeno Papierník, Patrik Svedek a Martin Hanus. Zvlášť chcem oceniť Jožka a Jurka Špirkovcov, Jarka Šumichrasa a Zdenka Papierníka, ktorí okrem výbornej reprezentácie našej obce nezištne pomohli spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi a priateľmi pri organizácii a zdarnom priebehu pretekov. Svojím prístupom môžu byť príkladom pre každého mladého človeka.

Preteky v pílení dreva a zatĺkaní klincov sa zmenili na výbornú zábavu, pri ktorej ani nešlo tak o dosiahnuté časy, ale o kopu humoru a smiechu. Všetko to začali cyklisti z klubu KŠN, ktorí pre veľkú únavu zo Súľovského cyklomaratónu u nás nemohli štartovať. Prisľúbili však, že ďalších pretekov sa aktívne zúčastnia, tak ako ich kolegovia Ivan Rehák a Zdeno Zeman. Na záver vyslovujem poďakovanie sponzorom: Jednote bývalých urbárikov – PZ Horné Srnie, Obci Horné Srnie, Cyklozrubu a p. Petrovi Chlebanovi, Mišovi Bartákovi a ďalším, ktorí prispeli do tomboly. Takmer 90 cien v tombole zaručovalo, že skoro každý predaný lístok bol výherný. Na úplný záver chcem povedať, že sme skúsili zorganizovať podujatie, na ktoré je veľa kladných ohlasov, takže je na čom budovať a vytvoriť tradíciu, ktorá bude v budúcnosti pravidelnou súčasťou života našej obce.

Ing. Pavol Húserka

7 mýtov o skautských táboroch

Veľký hon na bobríkov, opekanie slaniny pri táboráku či tony blata. Predstava ľudí o skautských táboroch je často veľmi skreslená. Pozrite sa, v čom sa líši realita od báchoriek.

1. Väčšinu času deti lovía bobríkov

Asi najčastejší mýtus o skautoch má korene v kultovej knihe Jaroslava Foglara Chlapci od Bobrej rieky. Celé generácie dospelých si odvtedy myslia, že hlavnou náplňou skautingu je plnenie skúšok a získavanie trofejí – bobríkov hladu, odvahy, ušľachtilosti... Nezapierame, že bobríky sa v skautskom programe občas vyskytnú, ale naozaj len občas. Oblúbené sú hlavne v novovzniknutých oddieloch a zboroch, ktoré ešte len získavajú prvé skúsenosti s tvorbou skautského programu. Skúsení skautskí vedúci však majú veľa iných nápadov na aktivity. Program pripravujú aj dva-tri mesiace dopredu. Zvyčajne sa odvíja od nejakej knihy, filmu alebo známej civilizácie. Naši skauti zažili tábor starovekých Grékov, Egypťanov, cestovali v čase, nakrúcali film, kolonizovali Afriku atď. Bobríky sú jednoducho to posledné, čo nám pri vymýšľaní programu napadne.

2. Keď dolovia bobríkov, hrajú sa na Indiánov

Pomyslenie na skautov ako behajú s lukom okolo indiánskeho típi alebo pri táboráku bubnujú na šamanský bubon dobre zapadá do romantických predstáv o tom, čo sa asi dá robiť počas niekoľkodňového pobytu v lese. Treba priznať, že skauting mal k Indiánom od začiatku dosť blízko. Zakladateľ skautingu Baden-Powell sa priatelil s E. T. Setonom, veľkým americkým popula-

rizátorom indiánskej kultúry. V rokoch 1910 – 1915 bol dokonca náčelníkom amerických skautov. Jeho zásluhou skauting výrazne čerpal z indiánskej kultúry. Setonovo nadšenie Indiánmi bolo však na vkus ostatných funkcionárov skautského hnutia prisilné. Zazlievali mu, že skauting zužuje len na indiánsky fanklub. Skauting – najmä v Čechách a na Slovensku – vo svojom programe síce dodnes využíva určité prvky (streľbu z luku, táborenie v típi atď.), no je to len zlomok aktivít.

3. Najťažšia skúška je 24 hodín bez jedla a vody

Tento mýtus má základ vo výzve Tri orlie perá určenej pre skautov nad pätnásť rokov. Nekonečné re-intepretovanie ju však niekde okresalo, inde zase patrične prifarbilo. Takže fakty: Kto chce získať tri orlie perá, musí vydržať 24 hodín o hlade (môže piť vodu alebo čaj), 24 hodín mlčať (a nevýdavať žiadne hlasné zvuky) a 24 hodín musí byť mimo tábora, plniť úlohy a nesmie sa nechať odhaliť. Každá skúška sa plní samostatne. Najťažšie býva spravidla mlčanie. Nie je zriedkavosťou, že sa človek pozabudne a nahlas si odkaše, alebo vykrikuje keď sa pošmykne. Aj pobyt mimo tábora dá zabráť. Jeden z našich skautov nechtiac odhalil kamaráta, keď išiel nadržanom na latrínu. Desať minút pred vypršaním lehoty. Tri orlie perá sú však aj skúškou cti. Dohoda, že si to obaja nechajú pre seba, nepriechádzala do úvahy. Málokomu sa podarí splniť všetky skúšky

na prvý pokus. Nie div, že tí, ktorí napokon všetky skúšky zvládli, sú na získaní nášivku patrične hrdí.

4. Večer sa pri táboráku opeká slanina

Kým bežní ľudia nazývajú táborákom hocikaký väčší oheň, pre skautov je to veľmi konkrétny oheň spojený so slávnostným obradom. V prvom rade sa nekoná každý deň, ale možno dva- až trikrát počas tábora. Väčšinou na začiatku, na konci, niekedy aj počas pobytu. Páli sa na špeciálnom mieste zvanom táborový kruh. Drevo sa nakladie buď do tvaru pyramídy, alebo pagody, vnútro sa vyplní raždím. Noviny, Pepo či nebudaj benzín v slávnostnom táboráku nenájdete. Súvisí to práve s Indiánmi, od ktorých skauti tradíciu obradných ohňov prevzali. Pre nich mal táborový oheň mystickú a očistnú funkciu. To je tiež dôvodom, prečo je okolo ohniska ešte jeden kruh z kameňov – tzv. kruh čistoty. Smie ho prekročiť len človek poverený prikladaním do ohňa. A z toho istého dôvodu na táborovom ohni žiadny skaut slaninu opekať nebude.

5. Varí sa v kotlíku, najčastejšie guláš

Hoci je kotlík táborníkov verný súputník, varenie v hrncoch je pohodlnejšie a praktickejšie. Najmä keď potrebujete variť vo viacerých hrncoch naraz. Na mnohých táboroch sa preto varí na veľkom kovovom rošte, na ktorý sa zmestia

aj 3-4 veľké hrnce. Jednoduché, no veľa tepla uniká preč a je tam aj veľa dymu. Poznám tiež dosť veľa zborov, ktoré si namiesto roštu vymurujú z kameňov a hliny jednoduchú pec. Po obvode budúceho ohniska vytiahnu asi 30 centimetrový múrik a naň sa položia plechy zo starej pece. Pri murovaní vynechajú otvory na komínovú rúru a dvierka. Veľmi populárne je aj varenie vo vojenskej polnej kuchyni. Keď sa s tým človek naučí variť, je to veľmi pohodlné. A netreba nič stavať. A kotlík? Ten skutočne používame, no najčastejšie na varenie čaju.

6. Oheň musia zapáliť jedinou zápalkou

Nikto neskúma, koľko zápaliek potrebujete. V kuchyni je úplne jedno, koľko ich miniete. Podstatné je, aby ste sa so zakladaním ohňa netrápili pol hodiny, pretože čas nemilosrdne beží a vy nestihnute načas uvariť ranný čaj. Pri táboráku je to tiež jedno, pretože slávnostný táborák sa podpaľuje faklami, ktoré sa pripália od menšieho ohňa, ktorý sa založí v predstihu, počas schádzania sa ľudí do táborového kruhu. Bez ohľadu na to je zapálenie ohňa jedinou zápalkou vcelku ľahké. Stačí si naklást peknú kôpku suchého raždia a na ňu postupne pridať čoraz hrubšie

konáriky. Ozajstnou výzvou je zakladanie ohňa bez pomoci zápaliek. Vedia to len naozaj zanietení táborníci, no aj oni túto zručnosť využívajú len na machrovanie pred verejnosťou a nie v praxi.

7. Dohovárajú sa pomocou morzeovky

Začiatkom 20. storočia bolo signalizovanie dôležitou zložkou vojenského výcviku. Je prirodzené, že Baden-Powell, major vo výslužbe, morzeovku ovládal a že ju odporúčal naučiť sa aj skautom. V tom čase to bolo praktické, podobne ako je dnes praktické ovládať GPS. Doba však pokročila a dnešné deti lákajú viac iné výzvy – napríklad horolezectvo alebo geocaching (hľadanie skrýš pomocou GPS). Morzeovka sa v skautskom programe vyskytne len občas, keď treba hru obohatiť o nejakú (nie príliš ťažkú) šifru. Dnešní skauti poznajú väčšinou len útržky morzeovky. A aj tí nadšenci, ktorí sa ju naučili celú, by sa ňou nedokázali plynule dorozumieť – pretože im chýba prax. Keď hľadáte expertov na morzeovku, obráťte sa radšej na rádioamatérov. Mimochodom, kto z vás dokáže dekódovať, kde máme tento rok tábor? - .- .- .- / --- .- .-

Peter Murár

Keď je pekné, teplé leto, je aj pekná a dobrá žatva

Leto je v plnom prúde a pomaly sa blíži čas žatvy. Najmä mladšia generácia si vie ťažko predstaviť, že takmer všetky v súčasnosti strojovo vykonávané práce robili v minulosti ruky šikovných gazdov. Preto sa pokúsime popísať celý proces tejto záslužnej práce.

Všetka práca sa začínala na jar. Gazda pooral, pobránil svoje poličko a zasial zrno. Modlil sa, aby bolo priaznivé počasie a vyrástlo mu husté, pekné žlté zlato – obilie, ktoré bolo kedysi jedným z hlavných zdrojov obživy. Ražná múka sa pridávala do cesta na chlieb a z ražnej slamy, ktorá bola vysoká a poddajná, sa pripravovali povriesla (slamené motúzy). Povrieslami sa viazalo ostatné

zbožie, jačmeň, žito či ovos do snopov. Na tento účel sa raž mlátila ručne, a to drevenými cepmi na holohumnici. Povriesla sa urobili doma, zviazali sa do snopov a boli pripravené na použitie.

Na pole do žatvy vyšli kosci, muži s kosou, na ktorej bola pripevnená hrablica, a ženy s kosákmi, ktoré zbožie odoberali. Dávali ho na hrste, aby spodok slamy (rýtovie) dobre preschol. Šikovný kosec robil peknú stienku, na ktorú rovno ukladal pokosené zbožie pomocou hrablice, a odobieračka pekne ukladala do roviny hrste.

Na druhý deň sa išlo zbožie poviazat'. Na povriesla sa ukladali dve až tri hrste. Zbožie sa pevne zviazalo do povriesel na snopy, ktoré sa uložili do krížov

– pätnástky (pätnásť snopov). Ďalej sa zbožie zväžalo na zväzkových vozoch (rebrinákoch) do stodoly. Keď mali všetci po žatve, začalo sa mlátiť. Mlátačka sa postavila na holohumniciu, kde sa na ňu zo stodoly dávali snopy. Mlátenie bolo pre celú rodinu veľkou udalosťou. Malí gazdovia mlátili jeden deň, väčší aj tri dni. Mlátačka sa musela dobre osadiť, potrebné bolo zapojiť dieselový motor, ktorý bol od mlátačky zapojený dlhým remeňom, aj päťmetro- vým. Na remeň sa muselo dávať veľký pozor, aby nedošlo k úrazu. Vrch mlátačky sa volal stôl. Hore na stole žena rozmotávala povriesla, šikovne podávala mužovi rozviazané snopy. Muž stál v priehlbine a dával obilie do mlátačky (futrual) kláska-

mi dole. Po malých hrstiach obilie prechádzalo k bubnu, na ktorom boli železné ostne, ktoré obíjali klasy. Bola to zodpovedná a nebezpečná práca. Keď gazdovi schytilo viac obilia, mlátačka sa „zadrhla“, zhodilo remeň, zastavilo ju a bola robota navyše – ručne odtočiť bubon a vybrať obilie, slamu.

Vymlátené zrno padalo do pripravených vriec a plevy žena odhrabávala a odnášala do plevinca (drevenej budy). Mlátačka chrlila vymlátenú slamu, ktorú gazdovia viazali do snopov a ukladali do stohu.

Práve táto fáza prác sa páčila najmä deťom, ktoré si s obľubou vydolovali v stohu tunel a šmýkačku na ich radovánky.

Po domlátení sa muselo všetko spratať. Mlátačku odviezť majiteľovi, zrno dať dosušiť na povalu. Slama sa ukladala do stodoly a využívala sa počas celej zimy ako sečka pre kravy i podstielka pre zvieratá.

Dost' bolo práce. Treba aj zabavu a oslavu. Vrcholom žatvy boli dožinky. Ale to až nabudúce.

Mária Šimáková
Terézia Kebisková

Tradícia stavania májov

Posledný aprílový deň je v našej obci každoročne spätý so stavaním mája. Ústredný máj si našiel svoje miesto tradične pred obecným úradom, avšak nebol jediný. Okrem neho zdobilo Horné Srnie ďalších päť májov.

Májom sa označuje najčastejšie smrekový strom zbavený kôry, ktorého vrcholec je ozdobený farebnými stuhami. Vo väčšine miest a obcí býva umiestnený uprostred námestia alebo v centre dediny. Oddávna je máj symbolom jari – jeho zeleň vyjadrovala priania roľníkov či poľnohospodárov, aby ich polia priniesli hojnú úrodu.

Želanie si úrodného roka však nie je jediným podnetom na stavanie májov. Najmä v minulosti máje znamenali verejné vyznanie lásky. Mládenci stavali ozdobené stromy pred

domy tých slobodných dievčat, o ktoré mali vážny záujem. Spravidla sa máje pripevňovali o ploty domov v noci, aby boli obdarované dievčatá ráno prekvapené.

Veľký význam sa pripisoval aj vzhľadu samotného mája. Krivý či nepravidelne rozvetvený strom bol hanbou nielen pre obdarované dievča, ale aj pre jeho darcu. Mládenci teda museli byť pri jeho výbere veľmi pozorní, veď máj zdobil dvor vyvolenej počas celého mesiaca.

Aj keď táto pekná tradícia najmä v mestách postupne mizne, stále sú obce, v ktorých sa dbá na dodržiavanie zvykov. Našťastie, Horné Srnie medzi ne patrí – máje zdobili Záhumenskú, Prúdobú i Čerňavskú ulicu. Jedno z verejných vyznaní lásky bolo už dokonca zavŕšené svadbou.

Dominika Tallová

Takto sa obilie sa zväžovalo do snopov. Poviazané snopy sa ukladali do obilných kôp v ktorých obilie preschlo až do jeho odvozu z poľa

V Hornom Srní za humnami

*Iste pamätajú všetky staré mamy,
čo sa dialo v Hornom Srní za humnami,
tam sa mohli všetci spolu hrať,
behať, vrieskať, skákať i naháňať.
Tam sa stretli všetci chlapci s flintami
a dievčence s handrovými bábami.
Tam si mohli dievky spolu zaspievať,
o mládenkoch klebetiť i čarovať.
To vám bolo jedno veľké divadlo,
až kým slnko za humnami zapadlo.*

Návratom do čias minulých „za srňanské humnami“ sa Vám v máji prihovorili deti z Kamenčeka. Tento školský rok vo folklórnom krúžku pracovalo, spievalo a tancovalo 31 detí vo veku 9 až 15 rokov. Hudobný doprovod zabezpečil malý nadaný harmonikár Roman-ko Papierník (3.A). Svojimi vystúpeniami deti pozdravili takmer všetky vekové kategórie pri rôznych príležitostiach. Na jeseň navštívili starých a chorých, na Vianoce spievali koledy, spoznávali starodávne zimné zvyky, vyniesli Morenu, zatancovali mamičkám, na jarnej tvorivej dielni sa pustili do výroby handrových bábik, s ktorými privítali aj tohtoročné novorodeniatka v obci. To všetko ste mali možnosť vidieť.

Touto cestou by sme sa však chceli poďakovať tým, ktorých vidieť nebolo, ale vďaka ich nezištnej pomoci mohli naše vystúpenia vyzeráť krajšie.

Ďakujeme:

Monike Prošňanskej za výpomoc pri nácvikoch a vystúpeniach;

Filipovi Koníčkovi a Palovi Koníčkovi za každoročnú výrobu Moreny;
Lenke Gašpercovej (Savkovej) za nácvik choreografie k dievčenskému tancu;
Dáši Kubičkovej a pani Janke Deváthovej za krásnu podobu našich bábik;
Jarovi Papierníkovi za pomoc a podporu;
obci za finančnú podporu na nákup krojových doplnkov;
všetkým známym a neznámym darcom, ktorí nám darovali rôzne časti krojov po svojich predkoch.

Veľmi ma teší, že na nás nezabudli tí, ktorí v Kamenčeku kedysi tiež účinkovali a láska k slovenskému folklóru sa stala aj ich záľubou (Monika, Jaro, Lenka). Verím, že aj z tejto generácie vyrastú mladí ľudia, ktorí sa v tomto modernom svete nebudú hanbiť za naše ľudové piesne a tradície. Budem rada, ak ich snaženie podporíte a prídete sa na Kamenček pozrieť aj budúci školský rok.

Eva Šumichrašťová

Parčík spustol, lipa vyschla. Prečo?

Po niekoľkých desaťročiach sa lipa na jar tohto roku neprebrala k životu. Aký je jej príbeh a čo je príčinou?

Zaiste si mnohí z vás pamätajú na majestátnu lipu, ktorá stála na miestnom cintoríne. Keď sa v máji roku 1999 zhruba päťstoročná lipa samovoľne zrútila, akoby sa vytratila jedna z najcennejších pamiatok obce. Pomyselnú štafetu po nej prevzala lipa v neďalekom parčíku.

Hoci táto lipa vyzerá na pohľad mohutná, a teda aj stará, jej história siaha len do roku 1968, keď bola vysadená pri novovybudovanom kultúrnom dome. Málokto asi vie, že pre stavbu kultúrneho domu sa ukrojilo z farskej záhrady a že na mieste dnešného parčíka s lipou uprostred stál rodinný dom.

Parčík pri zmrzline, ktorý je v súčasnosti obľúbeným oddychovým miestom nielen rodín s deťmi, ale prakticky všetkými vekovými kategóriami si však pamätá aj tragickú udalosť. Stalo sa to po druhej svetovej vojne.

Ako už bolo spomenuté, na mieste oddychovej zóny stál

v minulosti rodinný dom. Postavil ho Juraj Ondráš. Jeho neskoršími obyvateľmi sa stali manželka Janetovci z Poľska. Práve Zuzanna Janetová sa stala obeťou vraždy.

Ako už býva na dedinách zvykom, šíri sa množstvo rozličných dohadov o tom, kto mohol byť aktérom spáchania tohto činu. Niektorí tvrdili, že išlo o vraždu zo žiarlivosti. Iní si myslia, že ju spáchali Poliáci, ktorí mali s Janetovcami nevybavené finančné účty. Nech je, ako chce, vraždu sa nikdy nepodarilo oficiálne objasniť. Úradník Janeta sa po tragickej udalosti odsťahoval. Jeho dom neskôr obývala rodina Bachratých, no napokon bol zrovnaný so zemou.

Hoci z pôvodného domu nezostalo na povrchu nič, existuje domnienka, že pod vyschnutou lipou sa nachádzajú pozostatky pivnice. V čase výsadby lipy, žiaľ, nikto nepomyslel na to, že veľkosť koreňovej sústavy stromu sa približuje veľkosti jeho koruny. Ako strom rástol,

potreboval čoraz viac živín. Korene sa postupne rozrastali, až kým nenarazili na múry pozostalej pivnice. Tie prekonať nedokázali. Strom ešte nejaký čas čerpal zvyšné živiny z pôdy, no v uzavretom priestore bolo ich množstvo obmedzené a bola len otázka času, kedy sa pôda úplne vyčerpá. Vyšlo to na jar 2015. Napriek stúpajúcim teplotám sa lipa neprebudila zo zimného odpočinku.

Naša obec dbá na zachovávanie, príp. obnovovanie pamiatok i tradícií. Príkladom je aj zasadenie novej lipy na cintoríne, a to len pár mesiacov po zrútení pôvodného stromu. Aj keď lipa v parku nie je z historického hľadiska taká vzácna, v očiach verejnosti ide o veľkú stratu. Preto sa obec rozhodla vytvoriť z jej kmeňa drevenú sochu, resp. ornament. Návrhy na motív sochy môžete vyjadriť aj vy na internetovej stránke obce, konkrétne na <http://www.hornesnie.sk/sk/prieskum/>.

Dominika Tallová

Zdolaj Srnský vrch!

Keď som sa stal predsedom Jednoty bývalých urbárikov, uvažoval som, že by bolo dobré pozvať občanov aj na iné podujatie, ako je sadenie stromčiek alebo spratávanie haluziny po ťažbe. Napokon som sa rozhodol usporiadať športové podujatie, ktoré by malo aj spoločenský rozmer.

Od nápadu k realizácii

Miesto konania nemohlo byť iné ako lesy a lúky, ktoré obhospodaruje naše pozemkové spoločenstvo. Chcel som umožniť aktívnu účasť všetkým kategóriám od malých detí po seniorov, od zdravých až po telesne postihnutých. Názov dostalo podujatie po kopci, ktorý sa vypína nad našou obcou. V časoch môjho detstva a dospievania sa to tam hemžilo ľuďmi. Dnes na tejto trase iba zriedka stretnem človeka a aj občanov, ktorí vedia, ako sa tento kopec volá, nie je veľa. Tak vznikol názov podujatia a aj trasa pre peších, lebo Srnský vrch sa dá najľahšie zdolať po Jarošovom chodníku. Keby to tak nebolo, určite by ho p. Jaroslav Kebísek v šesdesiatych rokoch minulého storočia nebol vykopal.

Dátum konania bol stanovený na nedeľu 7. júna, teda na záver týždňa, v ktorom sme oslávili Deň detí a dúfal som, že veľa rodičov so svojimi ratolestami Srnský vrch zdolá. Súťaž pre peších bol beh do vrchu, preto musel byť cieľ na kopci a voľba padla na chatu na Srnskom vrchu. Tam bolo

vytvorené logistické zázemie, kde sa účastníci mohli občerstviť, najesť a počkať do vyhlásenia výsledkov. P. Alojz Galko s dcérou Hankou zahrali na gitare, poľovníci zo Srnia a Nemšovej tam prezentovali Hubertov cech, p. Ing. J. Kebísek zasa sokoliarstvo.

Ožil aj cyklozrub

Komplikovanejšie bolo nájsť trasu pre cyklistov. Voľba padla napokon na chotárnu cestu, po ktorej je Srnský vrch zdolateľný na bicykli asi najľahšie. Prechádzala cez Srnský vrch, kde bol kontrolný bod, a pokračovala cez Rokytka a Bradelcia do cieľa na Cyklozrube. Mojmým zámerom bolo spopularizovať toto krásne miesto a veril som, že väčšina peších účastníkov zide zo Srnského Vrchu na Cyklozrub. Na Cyklozrube mohli účastníci vidieť lyžovanie na trávě, svoje umenie prišli predviesť lyžiari zo Štítnej. Pre deti boli pripravené súťaže pod vedením skautov a pre všetkých vyhrávala dychovka pod vedením p. Ing. Ferdinanda Galku.

Zvítazili všetci

V súťaži zdravotne postihnutých sa zúčastnili a trať zdolali dvaja muži vozíčkári a jeden mentálne postihnutý chlapec s mamičkou. Všetkým a aj ďalším, ktorí sa zúčastnili, ale nezostali na vyhodnotenie patrí náš obdiv. Skláňam sa pred výkonom muža, ktorý so 20 cm kratšou nohou absolvoval cyklistickú trať, ale aj dvoch ani nie desať ročných chlapcov, ktorí cyklistickú trať absolvovali vo veľmi dobrom čase. Hoci prví do cieľa nemohli dobehnúť všetci, zvítazili všetci čo sa zúčastnili. Zvítazili, lebo strávili deň pohybom v krásnej prírode Bielych Karpát. Stretli a zabavili sa s priateľmi a spoznali nových, často mimoriadnych ľudí.

Komu patrí vďaka

Zostáva poďakovať sponzorom - firmám Cemmac, Ligna, Kingo, PZ Vlára Horné Srnie, PZ Nemšová, PD Vlára Nemšová. Taktiež ďakujem hudobníkom a všetkým, ktorí zabezpečovali organizáciu a hladký priebeh podujatia. Osobitne ďakujem starostovi obce Jozefovi Húserkovi a p. Ing. Jaroslavovi Papiernikovi. Bez ich osobného nasadenia a práce by nebolo možné toto podujatie zorganizovať. Na záver ďakujem výboru Jednoty bývalých urbárikov - PZ za podporu, vďaka ktorej som mohol svoj nápad uskutočniť a taktiež za prácu, ktorú odvedli pri jeho organizovaní. Nuž, ohlasy sú priaznivé, tak dúfajme, že druhý ročník bude ešte vydarenejší - ak sa ho podarí zorganizovať.

Ing. Pavol Húserka

Peší	Vítaz	Čas
Rodičia a deti do 15 r.	Matej Strapko	0:44:51
Ženy 15 - 23 r.	Anka Svedková	0:38:46
Ženy 24. - 35 r.	Mirka Čerňáková	0:41:35
Ženy 36 - 50 r.	Renátka Vidrnáková	0:45:57
Ženy nad 50 r.	Helena Mačinová	0:54:25
Muži 15 - 23 r.	Sairus	0:32:14
Muži 24 - 35 r.	Peter Štefánek	0:33:33
Muži 36 - 50 r.	Peter Murár	0:33:50
Muži nad 50 r.	Zdenko Lipták ★	0:30:15

Cyklisti	Vítaz	Čas
Ženy 23 - 40 r.	Dominika Kubičková	1:16:24
Ženy nad 40 r.	Ildiko Paczová	1:20:08
Muži do 23 r.	Jaroslav Šumichrast	0:39:49
Muži 23 - 40 r.	Ivan Rehák ★	0:33:23
Muži nad 40 r.	Štefan Pavlačka	0:59:41

131

26

Predpoludnie s cementom

Pre všetkých, ktorí sa chceli pozrieť do zákulisia závodu CEMMAC, sa v sobotu 30. 5. 2015 otvorili brány počas Dňa otvorených dverí, ktorý firma tradične organizuje pri príležitosti Medzinárodného dňa detí.

Výroba cementu je s obcou Horné Srnie úzko spätá od roku 1895, keď dal pán Pisetta postaviť dve pece na vypálenie sliehu. Odvtedy sa, samozrejme, vo fabrike mnohé zmenilo, avšak hlavná činnosť – ťažba suroviny a pálenie slinku na výrobu cementov, zostali nezmenené. Zásadne sa však zmenil proces výroby, a práve ten chceli zamestnanci fabriky priblížiť návštevníkom počas už tradičného Dňa otvorených dverí.

Organizátori naplánovali prehliadku fabriky tak, aby návštevníci mohli spoznať výrobu v jej logickej nadväznosti. Prehliadka sa začala v lome, kde sa ťaží surovina na výrobu

slinku. Odtiaľ sa prešlo k drviču suroviny a ďalej na predhomogenizačnú skládku. Tu sa vyťažaná surovina homogenizuje, aby bolo zabezpečené rovnomerné zloženie všetkých dávok pred vstupom do surovínových mlynov. Ďalšou zastávkou bol sklad alternatívnych palív, ktoré sa využívajú na spalovanie v peci. Vďaka zvýšenému podielu alternatívnych palív je možné pri výrobe cementu redukovať emisie CO₂ a znižovať podiel spotreby uhlia, ktoré je neobnoviteľným prírodným zdrojom. Od skladu alternatívnych palív sa prešlo na velín, teda k mozgu cementárne, z ktorého sa celý výrobný kolos riadi, a do laboratória,

ktoré dohliada na prísne kritériá kvality. Od veľina návštevníci mohli prejsť okolo mlynice a baliarne cementov naspäť k administratívnej budove.

Nielen pre deti bola vrcholom akcie okružná jazda historickým autobusom po areáli celého závodu od kameňolomu až po sklad alternatívnych palív. V lome mohli malí „cementári“ na vlastnej koži spoznať ťažké mechanizmy, ktoré sa využívajú pri ťažbe, pri mlynici sa zahrali v starej lokomotíve na rušňovodičov a pri administratívnej budove skúšali „uhasiť“ oheň zo strechy požiarneho auta. Kto mal chuť, mohol pri športových aktivitách vyhrať malé ceny.

Dňom otvorených dverí sa chce CEMMAC prezentovať ako zodpovedný podnik, ktorý je otvorený pre komunikáciu s miestnou obcou a obyvateľmi. Počet návštevníkov (odhad do 500 osôb), ako aj otvorenie podujatia prostredníctvom zástupkyne starostu obce pani Jarmily Pavlačkovej potvrdzujú, že záujem zo strany verejnosti o dianie v podniku je veľký.

Záujemcovia mohli navštíviť fabriku za plného chodu – teda za bežiacей výroby a pri normálnej expedícii cementu. Cementáreň CEMMAC preto ďakuje všetkým návštevníkom za disciplinovanosť pri dodržiavaní pokynov organizátorov, vďaka čomu bolo možné dodržať bezpečnosť všetkých zúčastnených. Veríme, že o rok sa stretneme znovu!

Citáty k textu (prosím, ak je možné, zvýrazniť ich oproti textu):

Jarmila Pavlačková, zástupkyňa starostu obce Horné Srnie: „Chcela by som vysloviť

poďakovanie a.s. CEMMAC za dobrú dlhoročnú spoluprácu a zároveň aj za organizovanie tejto peknej akcie – Dňa otvorených dverí, keď sa aj my ostatní môžeme pozrieť do priestorov závodu a najmä deti na miesta, kde pracujú ich rodičia, keď oni sú v škole alebo v materskej škole.“

Martin Kebísek, generálny riaditeľ CEMMAC, a. s.: „Závod je neoddeliteľnou súčasťou obce Horné Srnie a náš spoločný cieľ je možné, len ak budeme spolu otvorene komunikovať. Som rád, že sa nám darí žiť v zdravej symbióze, a tešíme sa, že ak sa nájdú aj kritické body, vieme ich vždy spolu vyriešiť konštruktívne. Dňom otvorených dverí by sme radi všetkým umožnili nahliadnuť nám priamo „do hrnca“ a spolu s kolegami sme boli potešení, že aj vďaka otázkam počas podujatia sme mohli mnohé témy vysvetliť.“

Jana Pančíková,
foto: J. Pančíková, R. Jánsky,
Cemmac

Otvorená diskusia

Cementáreň a Horné Srnie sú veľmi úzko prepojené. V pravidelnej rubrike by sme radi otvorili komunikáciu medzi obyvateľmi obce a cementárňou prostredníctvom obecných novín Lipovec. Ak máte otázky ohľadom tém týkajúcich sa cementárne, budeme radi, ak nám ich prostredníctvom redakcie zašlete. Radi ich zodpovieme v ďalšom čísle Lipovca.

Viete, že...

Už v rokoch 1895 až 1914 sa v Hornom Srni vyrábalo z ťaženého vápencu **románsky cement**. Románsky cement sa vyrábalo výpalom z vápencu pod hranicou sliňovania (800 – 1200 °C). Ide o veľmi rýchle tuhnúce spojivo, ktoré začína tuhnúť do 20 minút a svojím vzhľadom pripomína prírodný pieskovec. V 19. storočí sa románsky cement veľmi rýchlo rozšíril z Anglicka po celej Európe na úpravu fasád a výrobu drobných okrasných prvkov. V súčasnosti sa už románsky cement používa len pri reštauračných prácach na historických budovách.

Pri výstavbe cementárne v tridsiatych rokoch minulého storočia bola **väčšina budov z dreva**. Existujúce cementárne totiž nechceli dodávať cement na stavbu konkurenčnej spoločnosti.

Od roku 1929 sa v cementárni vyrába **portlandský cement**. Tento typ cementu sa vyrába z ílových vápencov sliňovaním (pri teplote nad 1400 °C) a jeho názov je odvodený od podobnosti s portlandským stavebným kameňom, ktorý sa v tých časoch ťažil v Dorsete na anglickom ostrove Portland pri kanáli La Manche.

Od svojho vzniku cementáreň vyrobila takmer **27 miliónov ton** cementu?

Od roku 1996 je hlavným akcionárom cementárne Cemmac rakúska skupina Asamer?

Už 21 rokov cementáreň využíva pri výrobe slinku **alternatívne palivá**. Tým pri výrobe vzniká menej emisií ako pri spalovaní fosílnych palív a vysoká teplota spaľovacieho procesu zaručuje úplnú deštrukciu škodlivín.

6. ročník medzinárodného turnaja v nohejbale

V našej obci už viac ako desať rokov pôsobí skupina bývalých, ale aj súčasných futbalistov, ktorí majú klub nohejbale. Jeho vedúcim je Ing. Milan Blaško st. Klub je súčasťou TJ Cementár a má viac ako 12 členov, ktorí sa pravidelne každý pondelok večer schádzajú v športovej hale na tréningoch. Aj keď klub nepôsobí v žiadnej oficiálnej súťaži, je dobrým športovým doplnkom pre aktívnych futbalistov. Rovnako je vhodným športom pre udržiavanie si kondície starších. Klub má aj živé zahraničné kontakty s inými nohejbalovými klubmi. Dôkazom je usporadúvanie medzinárodných turnajov u nás a tiež účasť na turnajoch v Brumove alebo vo Vsetíne.

Aj v tomto roku usporiadal klub už 6. ročník Medzinárodného turnaja v nohejbale trojčlenných družstiev o pohár starostu obce. Turnaj bol usporiadaný, tak ako každoročne, na počesť oslobodenia našej obce. Podujatie otvoril v sobotu 24. apríla 2015 starosta obce p. Jozef Húserka. Tohto roku sa turnaja zúčastnilo sedem družstiev, z toho tri zo zahraničia. Už tradične sú to chlapci z Brumova a zo Vsetína.

Po tuhom boji zvíťazilo družstvo z Brumova, druhí a tretí boli nohejbalisti zo Vsetína. Na štvrtom mieste bolo družstvo MPT, piati skončili Jurdákovi, šieste miesto patrilo Trojke a siedme bolo družstvo J+B+M. Ocenený bol

aj najlepší hráč, a to p. Raška z Brumova. Prvé tri družstvá a najlepší hráč dostali poháre a plaketu, všetky zúčastnené družstvá hodnotné ceny.

Do turnaja prispeli cenami: OÚ Horné Srnie, SNS – MUDr. Ridoško a p. Brázda, STAVMAT Stavebniny s. r. o., Cemmac, a. s., p. Papierník – rezbár, VODO-TOPO-PLYN Z. Zúbek, Projekcia B. M., MONOLIT, s. r. o., Autoškola Super.

Podujatie sa vydarilo. Opäť sme sa stretli s priateľmi spoza hraníc, posedeli spolu a na záver si slúbili ďalšiu spoluprácu. Tak dovidenia na ďalších turnajoch u nás, v Brumove alebo vo Vsetíne.

Vlado Janečka

Víťazné družstvo pod vedením kapitána B. Rašku

Anketa

Kam by ste išli na dovolenku, keby to nebola otázka peňazí?

Maja

Neviem. Hm... Išla by som na Kubu. Čo pozorám, je mi to tam všetko veľmi sympatické. Chcela by som sa tam niekedy dostať.

Marta

Celý život bojujem s jazykovou bariérou, takže som nad tým nikdy veľmi nepremýšľala. Ale možno na Maurícius, Maldivy alebo na Seychely.

Branislav

Jednoznačne na Nový Zéland. Je tam nádherná príroda.

Júlia

Do Karibiku! Nádherné pláže a čisté more.

Vojto

Na Nový Zéland. Líbi sa mi to tam.

Edita

Do Slovenského raja. Je tam nádherne. Inak, ja nie som veľmi dovolenkový typ. Najlepšie si oddýchnem, keď robím niečo okolo domu.

Kamil

Nikdy v živote som nebol pri mori, takže niekam k moru. Asi do Chorvátska.

Ľudmila

Veľmi túžim ísť do Svätej zeme. Ale páčilo by sa mi aj v Paríži. No radšej ako na klasickú dovolenku by som tam chcela nejaký čas reálne žiť. Aspoň tri mesiace.

Keby už boli prázdniny

Premýšľam celé hodiny, kedy už začnú prázdniny. Nech sa už zavrie brána školy, aby tu rýchlo opäť boli.

To sa zas dobre zabavíme, v záhrade stan si postavíme. Pozveme doňho Zuzku, Lenku, ak nepôjdu na dovolenku.

V bazéne sa okúpeme, na hojdačke odhúpeme, preskúame záhradu, vyriešime záhadu.

A na novú trampolínu, pozveme celú rodinu. Už cítim vôňu grilovačky, pochutia si aj naše mačky.

Či je večer a či ráno, zábavy je stále málo. Využiť chcem každý deň a splniť si letný sen.

A keď bude koniec prázdnin, do lavíc sa opäť vrátim.
(Nikolka, Natálka, Tereza, 4.B)

Leto

Keď sa leto začalo, celé dni len pršalo. Doma bola veľká nuda, zavolať som preto Ruda.

V obývačke ping pong hráme a počasie nevnímame. Potom celkom vyštavení, skončíme na tvrdej zemi.

Konečne už slnko vyšlo, a to sa nám celkom zišlo. Hneď sme boli plní sily a bránky si postavili.

Škoda len, že je nás málo, to by sa nám ťažko hralo. Zavolať kamarátov, Jožka, Zuzku a jej bratov.

Futbal to je super vec, nemá šancu lenivec. My sme ale nelenili, dobre sme sa zabavili.

žiaci 4.B

Dostávajúte dôležité správy e-mailom

V rámci infoservisu zasielame odoberateľom dôležité oznámenia, články na web stránke a oznamy obecného rozhlasu.

K odberu sa môžete prihlásiť na web stránke obce www.hornesrnie.sk. Vpravo dole v sekcii *Prihláste sa k odberu informácií* zadajte svoju e-mailovú adresu a zaškrtnite súhlas so spracovaním osobných údajov.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Naši noví občania

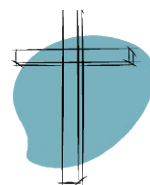
11. 3. Michal Lipták
2. 4. Diana Meščánková
2. 4. Alexa Valentínová
4. 4. Lejla Vodičková
12. 4. Richard Koža
16. 4. Filip Stojanovič
5. 5. Michal Galko
8. 5. Matej Bončin
14. 5. Ivana Jendrušová

Manželstvo uzatvorili

11. 4. Rastislav Šišovský z Horného Srnia a Ing. Jana Rendeková z Pravenca
9. 5. Ing. Jozef Mačišák z Radatíc a Ing. Jana Rachlerová z Horného Srnia
23. 5. Mário Rýdzi z Novej Dubnice a Zuzana Burkoňová z Horného Srnia
20. 6. Jaroslav Šumichrast z Nemšovej a Martina Hajdáková z Horného Srnia
27. 6. Patrik Valaščin a Gabriela Rajcsinczová, obaja z Horného Srnia
30. 6. Bc. Branislav Šišovský z Dolného Srnia a Mária Patková z Horného Srnia
4. 7. Martin Pelech z Trenčína a Ivana Štefánková z Horného Srnia

Navždy sme sa rozlúčili

10. 4. Július Janšto
13. 4. Anton Krajčí
15. 4. Dezider Soročín
2. 6. Viktor Korený
16. 6. Júlia Breznická
3. 7. Eva Jurdáková